

§ 5. 1. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, których dotyczy wnioszek o udzielenie zezwolenia na indywidualny program nauki, opracowuje indywidualny program nauki lub akceptuje indywidualny program nauki opracowany poza szkołą, który uczeń ma realizować pod jego kierunkiem.

2. Indywidualny program nauki nie może obniżyć wymagań edukacyjnych wynikających ze szkolnego zestawu programów nauczania, ustalonego dla danej klasy.

3. W pracy nad indywidualnym programem nauki może uczestniczyć nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w szkole wyższego stopnia, nauczyciel doradca metodyczny, psycholog, pedagog zatrudniony w szkole oraz zainteresowany uczeń.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy uczeń ma realizować indywidualny tok nauki według indywidualnego programu nauki.

§ 6. Dyrektor szkoły, po otrzymaniu wniosku i indywidualnego programu nauki, zasięga opinii rady pedagogicznej oraz opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

§ 7. 1. Dyrektor szkoły zezwala na indywidualny program lub tok nauki w przypadku pozytywnej opinii rady pedagogicznej i pozytywnej opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

2. W przypadku zezwolenia na indywidualny tok nauki, umożliwiający realizację w ciągu jednego roku szkolnego programu nauczania z zakresu więcej niż dwóch klas, wymaga się także pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.

3. Zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na czas określony, nie krótszy niż jeden rok szkolny.

4. W przypadku przejścia ucznia do innej szkoły, może on kontynuować indywidualny program lub tok

nauki po uzyskaniu zezwolenia dyrektora szkoły, do której został przyjęty.

§ 8. Dyrektor szkoły, po udzieleniu zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki, wyznacza uczniowi nauczyciela—opiekuna i ustala zakres jego obowiązków.

§ 9. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki może uczęszczać na wybrane zajęcia edukacyjne do danej klasy lub do klasy programowo wyższej, w tej lub innej szkole, na wybrane zajęcia edukacyjne w szkole wyższego stopnia albo realizować program w całości lub w części we własnym zakresie.

§ 10. Jeżeli uczeń o wybitnych uzdolnieniach jednokierunkowych nie może sprostać wymaganiom z zajęć edukacyjnych nieobjętych indywidualnym programem lub tokiem nauki, nauczyciel prowadzący zajęcia może — na wniosek wychowawcy lub innego nauczyciela uczącego ucznia — dostosować wymagania edukacyjne z tych zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, z zachowaniem wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.

§ 11. Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie ucznia realizującego indywidualny program lub tok nauki odbywa się na warunkach i w sposób określony w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych, z tym że uczeń realizujący indywidualny tok nauki, z wyjątkiem ucznia klas I—III szkoły podstawowej, jest klasyfikowany na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu: *K. Łybacka*

29

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 30 listopada 2001 r.

w sprawie umundurowania policjantów.

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2—4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2000 r. Nr 101, poz. 1092 oraz z 2001 r. Nr 41, poz. 465, Nr 81, poz. 877, Nr 100, poz. 1084, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1367 i Nr 154, poz. 1800) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) rodzaje i sposób noszenia umundurowania,

- 2) dystynkcje i znaki identyfikacyjne,
- 3) zasady noszenia umundurowania oraz orderów, odznaczeń, medali, odznak,
- 4) normy umundurowania.

§ 2. Umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne określone w rozporządzeniu są prawnie zastrzeżone i mogą być noszone wyłącznie przez policjantów.

§ 3. Policjanci są obowiązani nosić umundurowanie policyjne podczas wykonywania obowiązków służbowych, w szkołach i ośrodkach szkolenia Policji oraz w czasie odbywania ćwiczeń lub przeszkolenia.

Rozdział 2

Rodzaje i sposób noszenia umundurowania

§ 4. Umundurowanie policjantów składa się z ubiorów: służbowego, wyjściowego, galowego i ćwiczebnego.

§ 5. 1. Przedmiotami umundurowania wchodzącymi w skład ubioru służbowego w szczególności są:

- 1) czapka zimowa lub letnia,
- 2) kurtka 3/4 z podpinką,
- 3) bluza służbowa,
- 4) sweter,
- 5) koszula służbowa,
- 6) spodnie lub spódnica,
- 7) obuwie,
- 8) pas główny skórzany w kolorze czarnym, a dla policjantów służby prewencyjnej ruchu drogowego — pas w kolorze białym,
- 9) krawat,
- 10) szalik,
- 11) rękawiczki skórzane.

2. Wzory ubioru służbowego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Przedmiotami umundurowania wchodzącymi w skład ubioru wyjściowego w szczególności są:

- 1) czapka gabardynowa,
- 2) płaszcz całoroczny lub kurtka 3/4 z podpinką,
- 3) kurtka gabardynowa wyjściowa,
- 4) koszula wyjściowa biała,
- 5) spodnie lub spódnica wyjściowa,
- 6) obuwie,
- 7) krawat,
- 8) szalik,

- 9) rękawiczki skórzane,
- 10) sznur galowy.

2. Wzory ubioru wyjściowego określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Przedmiotami umundurowania wchodzącymi w skład ubioru galowego w szczególności są:

- 1) czapka gabardynowa,
- 2) kurtka gabardynowa galowa,
- 3) koszula wyjściowa biała,
- 4) spodnie lub spódnica wyjściowa,
- 5) obuwie,
- 6) krawat,
- 7) rękawiczki skórzane,
- 8) sznur galowy.

2. Wzory ubioru galowego określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. 1. Przedmiotami umundurowania wchodzącymi w skład ubioru ćwiczebnego w szczególności są:

- 1) czapka ćwiczebna,
- 2) czapka zimowa,
- 3) kurtka 3/4 ćwiczebna z podpinką,
- 4) koszula służbowa,
- 5) mundur ćwiczebny,
- 6) kombinezon,
- 7) obuwie,
- 8) pas główny skórzany lub brezentowy,
- 9) krawat,
- 10) szalik,
- 11) rękawiczki ćwiczebne lub skórzane.

2. Wzory ubioru ćwiczebnego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 9. Bluza służbowa jest w kolorze błękitnoszarym, z krytym zapięciem z przodu, na guziki. Na ramionach są umieszczone naramienniki, na piersiach naszyte dwie nakładane kieszenie z fałdkami i klapkami. Dół bluzy jest wykończony paskiem, po bokach ściągnięty gumą. Na pasku są umieszczone podtrzymywacze do pasa głównego. Rękawy są wykończone mankietami zapinanymi na guziki. Długość bluzy powinna sięgać dolną krawędzią pasa (ściągacza) do około 4—6 cm poniżej górnej krawędzi pasa spodni, a krawędź mankietu rękawa — do nasady dłoni przy opuszczonej ręce. Bluzę służbową nosi się z koszulą i krawatem.

§ 10. 1. Beret w kolorze granatowym, z wizerunkiem orła, noszą policjanci pododdziałów antyterrorystycznych Policji:

- 1) z oznakami stopni — do umundurowania służbowego i wyjściowego,
- 2) bez oznak stopni — do umundurowania ćwiczebnego.

2. Beret nosi się lekko przechylony na prawe ucho. Dolna jego krawędź powinna znajdować się na wysokości około 4 cm nad brwią. Prawą krawędź denka beretu opuszcza się w dół nieco ku tyłowi, tak by nie przysłaniała ucha.

§ 11. 1. Czapka gabardynowa jest w kolorze błękitnoszarym z otokiem w kolorze ciemnoniebieskim. Na czapce znajduje się wizerunek orła w kolorze srebrnym z napisem „POLICJA”, haftowany metodą mechaniczną, na szarobłękitnym tle. Na czapkę policjanci służby prewencyjnej ruchu drogowego nakładają pokrowiec w kolorze białym. Rozmiar czapki powinien odpowiadać obwodowi głowy. Rondo czapki powinno zawierać usztywniacz zapewniając regularny owal. Zabrania się wyjmowania usztywniacza czapki. Czapkę nosi się prosto nałożoną na głowę. Krawędź daszka powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi.

2. Czapka letnia z daszkiem typu sportowego jest w kolorze błękitnoszarym. Na czapce umieszcza się wizerunek orła w kolorze srebrnym z napisem „POLICJA”, haftowany metodą mechaniczną, na szarobłękitnym tle. Czapkę letnią nosi się prosto nałożoną na głowę. Krawędź daszka powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi.

3. Czapka z daszkiem ćwiczebna typu sportowego jest w kolorze czarnym. Na czapce znajduje się wizerunek orła w kolorze srebrnym z napisem „POLICJA”, haftowany metodą mechaniczną, na czarnym tle. Czapkę ćwiczebną nosi się prosto nałożoną na głowę. Krawędź daszka powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi.

4. Czapka zimowa z daszkiem jest w kolorze błękitnoszarym, z klapami z tkaniny futerkowej w kolorze szarym. Na czapce umieszcza się wizerunek orła w kolorze srebrnym z napisem „POLICJA”, haftowany metodą mechaniczną, na szarobłękitnym tle. Czapkę zimową nosi się nałożoną prosto na głowę. Krawędź daszka czapki powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi. Czapkę zimową nosi się podczas dokuczliwych wiatrów i przy temperaturze powietrza poniżej 0°C. Przy temperaturze -7°C albo przy dokuczliwym wietrze i temperaturze -5°C czapkę zimową można nosić z opuszczonymi klapami związanymi do tyłu lub pod podbródkiem.

§ 12. 1. Guziki zewnętrzne do przedmiotów umundurowania z wizerunkiem orła są wykonane z tworzywa sztucznego w kolorze błękitnoszarym lub czarnym.

2. Wszystkie guziki wewnętrzne — kryte są wykonane bez wizerunku orła.

§ 13. 1. Kurtka gabardynowa wyjściowa jest w kolorze błękitnoszarym, jednorzędowa z wykładanym kołnierzem i klapami, zapinana z przodu na cztery guziki. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Kurtka męska ma na piersiach i po bokach poniżej linii pasa naszyte kieszenie nakładane z fałdkami i klapkami. Kurtka damska ma tylko kieszenie dolne cięte z klapkami. Rękawy są gładkie bez mankietów. Długość kurtki powinna być taka, aby w pozycji siedzącej dolna jej krawędź sięgała do płaszczyzny siedzenia, a krawędź rękawów do nasady kciuka. Kurtkę nosi się z koszulą wyjściową i krawatem.

2. Kurtka gabardynowa galowa jest w kolorze błękitnoszarym, dwurzędowa z wykładanym kołnierzem i klapami. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Po bokach kurtki poniżej linii pasa są kieszenie cięte wykończone patkami. Rękawy są gładkie bez mankietów. Długość kurtki powinna być taka, aby w pozycji siedzącej dolna jej krawędź sięgała do płaszczyzny siedzenia, a krawędź rękawów do nasady kciuka. Kurtkę galową nosi się z koszulą wyjściową i krawatem.

3. Kurtka 3/4 jest w kolorze błękitnoszarym, z tkaniny nieprzemakalnej z dwoma bocznymi kieszeniami i dopinaną podpinką. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Zapięcie z przodu jest kryte. Wykroj szyi jest wykończony kołnierzem z tkaniny zasadniczej, do którego jest dopinany kołnierz z tkaniny futerkowej w kolorze szarym oraz kaptur. Kurtkę 3/4 z podpinką nosi się do ubioru służbowego i wyjściowego. W okresie zimowym kurtkę nosi się z podpinką, a w letnim bez podpinki, zapiętą na guziki. Dopuszcza się noszenie kurtki z rozpiętym górnym guzikiem. Przy występowaniu w ubiorze wyjściowym kurtkę nosi się bez pasa głównego.

4. Kurtka 3/4 ćwiczebna jest w kolorze czarnym, z tkaniny nieprzemakalnej z podpinką i kamizelką. Kurtka jest zapinana z przodu na zamek błyskawiczny przykryty listwą zapinaną na napy. Kurtka ma dwie boczne kieszenie. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Kołnierz jest z tkaniny zasadniczej, a do niego jest dopinany podkołnierz z dzianiny i kaptur. Na plecach znajduje się napis „POLICJA” w kolorze czarnym na żółtym odblaskowym tle. Kamizelka jest wykonana z pikowanej włókniny z nakładanymi z przodu kieszeniami, zapinana na zamek błyskawiczny, kołnierz jest wykonany z dzianiny. Na plecach jest naszyty foliowany napis „POLICJA” na żółtym odblaskowym tle. Kurtkę z podpinką i kamizelką ćwiczebną nosi się:

- 1) w okresie zimowym wraz z podpinką i zapiętym pod szyją kołnierzem; w czasie zajęć w terenie oraz w innych okolicznościach w zależności od warunków atmosferycznych dozwolone jest rozpięcie górnego guzika,
- 2) w okresie letnim bez podpinki z rozpiętym górnym guzikiem; zezwala się na noszenie kurtki ćwiczebnej z podpinką z zachowaniem jednolitości ubioru w danej jednostce.

Kurtka ćwiczebna powinna być dłuższa od bluzy drelichowej o około 10 cm. Kamizelkę nosi się jako dodat-

kowe ocieplenie kurtki. Dopuszcza się noszenie kamizelki jako okrycia zewnętrznego noszonego na bluzie munduru ćwiczebnego.

§ 14. Kamizelka ostrzegawcza jest z dzianiny z elementami odblaskowymi w kolorze żółtym, zapinana z przodu na klamrę zaciskową. Na górnej części pleców jest naszyty duży odblaskowy napis „POLICJA”. Na górnym lewym przodzie jest naszyty odblaskowy napis „POLICJA”, na prawym górnym przodzie — pas z taśmą odblaskowej. W dolnej części kamizelki na całym obwodzie są dwa pasy z taśmą odblaskowej. Kamizelkę ostrzegawczą z elementami odblaskowymi nosi się na przedmiotach umundurowania służbowego i ćwiczebnego w trakcie wykonywania zadań na drogach w celu poprawienia widoczności policjanta. Dopuszcza się noszenie kamizelki przez policjantów do ubioru cywilnego w trakcie wykonywania zadań służbowych, w tym operacyjnych.

§ 15. Kombinezon ochronny dwuczęściowy letni w kolorze czarnym jest wykonany z tkaniny nieprzemakalnej. Bluza jest z krytym zapięciem przodu na zamek błyskawiczny. Na przodach znajdują się kieszenie nakładane z patkami, dwie na piersiach i dwie w dolnej części bluzy. Na patce lewej górnej kieszeni jest naszyty mały odblaskowy napis „POLICJA”. Na ramionach są naszyte naramienniki. Dół bluzy i rękawów jest wykończony ściągaczem. W bokach bluzy są zamki błyskawiczne. Kaptur jest dopinany na guziki. Na plecach znajduje się napis „POLICJA” na żółtym odblaskowym tle. Spodnie typu ogrodniczki na szelki, w przodzie jest zamek błyskawiczny, w szwach bocznych — dwie kieszenie. Na prawym boku na wysokości uda jest naszyta kieszeń z patką. Na wysokości kolan dokoła nogawek jest naszyta taśma odblaskowa w kolorze żółtym. Dół nogawek jest prosty. Kombinezon ochronny dwuczęściowy letni nosi się do ubioru służbowego i ćwiczebnego w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych.

§ 16. 1. Koszule do bluzy służbowej, kurtki wyjściowej lub galowej nosi się z krawatem, tak aby górna krawędź kołnierzyka wystawała nieco ponad kołnierz bluzy lub kurtki.

2. W okresie letnim, gdy koszula służbowa letnia w kolorze błękitnym jest ubiorem zewnętrznym, nosi się ją bez krawata. Na ramionach koszuli umieszczone są naramienniki. Na przodach naszyte są dwie nakładane kieszenie z patkami.

3. W okresie letnim, gdy koszula wyjściowa letnia w kolorze białym jest ubiorem zewnętrznym, nosi się ją z krawatem. Na ramionach koszuli umieszczone są naramienniki. Na przodach naszyte są nakładane dwie kieszenie z patkami. Dopuszcza się noszenie spinki do krawata w kolorze srebrnym.

§ 17. Krawat w kolorze granatowym nosi się wiązany podwójnym węzłem. Węzeł powinien ściśle przylegać do kołnierzyka koszuli.

§ 18. Mundur ćwiczebny w kolorze czarnym jest wykonany z tkaniny drelichowej. Bluza ma zapięcie

jednorzędowe kryte. W pasie na plecach jest zmarszczona guma. Na ramionach bluzy są umieszczone naramienniki. Na przodach są naszyte cztery nakładane kieszenie, dwie na piersiach i dwie w dolnej części bluzy. W bokach poniżej pasa znajdują się dwie kieszenie zapinane na zamek błyskawiczny. Rękawy są zakończone mankietami. Na lewym rękawie są dwie małe kieszenie z patkami. Na rękawie bluzy jest naszyty emblemat z napisem „POLICJA” w kolorze czarnym na żółtym odblaskowym tle. Na plecach bluzy jest naszyty napis „POLICJA” w kolorze czarnym na żółtym odblaskowym tle. Spodnie na szelki mają dwie cięte boczne kieszenie. Na nogawkach są nakładane po dwie kieszenie z przodu i z tyłu. Dół nogawek spodni jest zakończony tunelem z gumą. Mundur ćwiczebny — drelichowy — składa się z bluzy i spodni w tym samym odcieniu. Bluzę ubioru nosi się z kołnierzem i klapami wyłożonymi. Długość bluzy powinna być taka, aby w pozycji siedzącej dolna krawędź sięgała do płaszczyzny siedzenia, a krawędź rękawów do nasady dłoni. Do munduru nosi się koszulę służbową wraz z krawatem. Kierownik jednostki może zezwolić na noszenie munduru ćwiczebnego bez koszuli i krawata, uwzględniając przy tym zachowanie jednolitości ubioru w jednostce. W tym przypadku pod mundurem nosi się koszulkę (dzianą) w kolorze czarnym.

§ 19. 1. Obuwie skórzane jest koloru czarnego. Wierzchy obuwia nie mogą być ozdobiennie wyszywane, wytłaczane ani dziurkowane.

2. Półbuty męskie służbowe i wyjściowe są z przodu sznurowane.

3. Trzewiki męskie służbowe nieocieplane, z cholewkami okrywającymi do połowy łydki nóg, są z przodu sznurowane.

4. Trzewiki — botki męskie ocieplane, z cholewkami okrywającymi kostki nóg, są zapinane na zamki błyskawiczne umieszczone w bokach cholewek od wewnętrznych stron nóg.

5. Półbuty damskie służbowe są sznurowane.

6. Półbuty damskie wyjściowe są bez zapięcia.

7. Buty damskie służbowe, z cholewkami okrywającymi kostki nóg, są zapinane na zamki błyskawiczne umieszczone w bokach cholewek od wewnętrznych stron nóg.

8. Buty kozaczki damskie, z cholewkami okrywającymi łydki nóg, są zapinane na zamki błyskawiczne umieszczone w bokach cholewek od wewnętrznych stron nóg.

9. Buty z wysokimi cholewami są bez zapięcia.

§ 20. 1. Płaszcz całoroczny jest w kolorze błękitnoszarym, dwurzędowy z wykładanym kołnierzem i wyłogami. Ma wydłużony karczek z przodu i z tyłu. Płaszcz jest zapinany na trzy guziki. Na ramionach są umieszczone naramienniki. Rękawy gładkie są zakończone patką. Pasek w płaszczu jest zapinany z przodu na klamkę. Płaszcz całoroczny nosi się do ubioru wyjściowego i galowego. Odległość od podstawy do dolnej

krawędzi płaszcza powinna wynosić (w zależności od wzrostu) 42—52 cm. Dolna granica odległości odnosi się do niskiego, a górna — do wysokiego wzrostu. Rękawy płaszcza powinny zakrywać rękawy kurtki, nie sięgając przy opuszczonej ręce dalej niż do nasady palców dłoni. Klamra po zapięciu paska powinna znajdować się na wysokości linii guzików płaszcza.

2. Płaszcz nieprzemakalny jest w kolorze błękitnoszarym, jednorzędowy zapinany na cztery guziki, z wykładanym kołnierzem i dopinanym kapturem. Na ramionach są umieszczone naramienniki. Nosi się go w razie potrzeby w okresie letnim.

§ 21. 1. Pas główny w kolorze czarnym nosi się zawsze do ubioru służbowego i ćwiczebnego:

- 1) na kurtkach 3/4 w podtrzymywaczach,
- 2) na płaszczu nieprzemakalnym — dolna krawędź pasa powinna znajdować się 5—7 cm powyżej bioder, a środek klamry na linii guzików,
- 3) przy występowaniu w swetrze, koszuli letniej — jest włożony do podtrzymywaczy spodni,
- 4) na bluzie służbowej — jest włożony do podtrzymywaczy znajdujących się na pasku (ściągaczu) bluzy, a na bluzie ćwiczebnej dolna krawędź pasa powinna znajdować się 5—7 cm powyżej bioder, środek klamry na linii guzików.

2. Pas brezentowy w kolorze czarnym nosi się do umundurowania ćwiczebnego w sposób określony w ust. 1 pkt 1.

3. Pasek do spodni w kolorze czarnym wkłada się do podtrzymywaczy spodni.

§ 22. Rajstopy damskie są koloru beżowego.

§ 23. Rękawiczki skórzane letnie i zimowe są koloru czarnego.

§ 24. 1. Spodnie gabardynowe wyjściowe i tropikowe letnie są w kolorze granatowym, bez mankietów. Szerokość nogawek u dołu uzależniona jest od rozmiaru i wzrostu. W przednich częściach nogawek kieszenie boczne są z wypustką. W prawej tylnej części nogawki jest cięta kieszeń z klapką zapinaną na guzik. W pasek spodni są wszyte podtrzymywacze. Po bokach paska są naszyte ściągacze zapinane na guzik. Spodnie gabardynowe wyjściowe i tropikowe letnie powinny sięgać z tyłu dolną krawędzią nogawek 2—2,5 cm powyżej obcasa.

2. Spodnie wyjściowe i letnie generalnego inspektora i nadinspektora Policji mają przy bocznych szwach naszyte lampasy o szerokości 2,5 cm każdy i wypustki w kolorze ciemnoniebieskim. Dolna krawędź nogawek powinna sięgać 2—2,5 cm powyżej obcasa.

3. Spodnie gabardynowe służbowe typu narciarskiego są w kolorze granatowym, zwężane ku dołowi. W dolnych odcinkach szwów bocznych nogawek są wykonane rozporki. Do dolnych krawędzi nogawek są

wpuszczone szerokie gumy pod stopy. Sposób wykonania kieszeni i podtrzymywaczy jest taki jak w ust. 1. Spodnie gabardynowe typu narciarskiego nosi się do trzewików z podwyższonymi cholewkami.

4. Spodnie gabardynowe — bryczesy — do butów z cholewami generalnego inspektora i nadinspektora Policji mają przy bocznych szwach naszyte lampasy o szerokości 2,5 cm każdy i wypustki w kolorze ciemnoniebieskim.

§ 25. Spódnicę w kolorze granatowym zakłada się do ubioru służbowego, wyjściowego i galowego. Dolna krawędź spódnicy powinna sięgać w zależności od wzrostu między 5—7 cm powyżej kolan a 5—7 cm poniżej kolan.

§ 26. Sweter służbowy w kolorze granatowym jest wykonany z dzianiny, wzmocniony tkaniną w przedniej i tylnej części barków oraz na łokciach rękawów. Z tej samej tkaniny są naszyte naramienniki oraz nakładane kieszenie z patkami na lewej piersi i na lewym rękawie. Sweter nosi się wyłożony na pas do ubioru służbowego w pomieszczeniach zamkniętych. W okresie zimowym może być noszony jako element ocieplający pod okrycia wierzchnie.

§ 27. Szalik letni i zimowy w kolorze ciemnoniebieskim nosi się wkładany pod płaszcz lub kurtkę 3/4, tak aby jego górna krawędź wystawała nieco ponad ich kołnier. W zależności od warunków atmosferycznych szalik zimowy może zakrywać całkowicie odstąpną część piersi między klapami płaszcza.

§ 28. Skarpetki letnie i zimowe są koloru ciemno granatowego lub czarnego.

§ 29. 1. Sznur galowy jest koloru srebrnomatowego. Nosi się go na prawym ramieniu, przypinając do guzika przyszytego w tym celu pod naramiennikiem kurtki wyjściowej lub galowej.

2. Sznur galowy nadinspektora i generalnego inspektora składa się z:

- 1) pojedynczego sznura w kształcie pętli przewieszono go przez ramię pod naramiennikiem i ułożonego pionowo pod pachą rękawa,
- 2) splecionego odcinka w formie warkocza z dwoma ułożonymi pojedynczymi sznurkami po obu jego stronach, zakończonego metalowym wisiorkiem, ułożonego na prawym przodzie kurtki wyjściowej i przypiętego do drugiego od góry guzika przodu,
- 3) splecionego odcinka w formie warkocza zakończonego metalowym wisiorkiem, przewieszono go od naramiennika przez tył kurtki wyjściowej pod prawą pachę rękawa i przypiętego na górny guzik przodu.

3. Sznur galowy oficera tworzą złączone razem elementy (części składowe) wymienione w ust. 2 pkt 1 i 2 ze zmienioną częścią pkt 2, tzn. obok splecionego odcinka w formie warkocza ułożony jest tylko jeden pojedynczy sznurek (dolny).

4. Sznur galowy aspiranta tworzy spleciony odcinek w formie warkocza i ułożony przy nim jeden pojedynczy sznurek, zakończony metalowym wisiorkiem i przypięty do górnego guzika przodu kurtki wyjściowej.

5. Sznur galowy podoficera tworzy spleciony odcinek w formie warkocza zakończony metalowym wisiorkiem, przypięty do górnego guzika przodu kurtki wyjściowej.

6. Do kurtki galowej nadinspektora i generalnego inspektora, oficera, aspiranta i podoficera nosi się sznury galowe, o których mowa w ust. 2—5.

7. Do kurtki galowej części (odcinki) sznura galowego zakończone metalowymi wisiorkami przypina się do guzika przyszytego pod lewą klapą kurtki za pomocą małej pętelki, na wysokości górnych guzików, tak aby ułożone pionowo metalowe wisiorki znajdowały się na środku między dwoma rzędami guzików.

Rozdział 3

Dystynkcje i znaki identyfikacyjne

§ 30. Do umundurowania policjantów wprowadza się oznaki stopni służbowych oraz znaki identyfikacyjne, noszone na ubiorach oraz czapkach.

§ 31. 1. Oznaki stopni służbowych są wykonane:

- 1) do ubioru służbowego i ćwiczebnego — haftem mechanicznym w kolorze srebrnym na pochawkach w kolorze granatowym,
- 2) do ubioru wyjściowego i galowego — haftowane ręcznie bajorkiem w kolorze matowosrebrnym bezpośrednio na naramiennikach lub haftem mechanicznym w kolorze srebrnym na pochawkach w kolorze granatowym.

2. Wzory oznak stopni służbowych określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 32. 1. Oznaki stopni służbowych umieszcza się na naramiennikach kurtek, bluzy, płaszcza, swetra i koszuli letniej oraz taśmie otokowej czapki gabardynowej, a dla policjantów pododdziałów antyterrorystycznych również na berecie.

2. Na daszkach czapek gabardynowych nosi się galony:

- 1) oficerowie do stopnia nadkomisarza włącznie — jeden galon o szerokości 6 mm naszyty w odległości 6 mm od krawędzi daszka na całej długości tuku daszka,
- 2) oficerowie od stopnia podinspektora do generalnego inspektora — dwa galony o szerokości 6 mm naszyte obok siebie w odległości 6 mm od krawędzi daszka.

3. Policjanci pododdziałów antyterrorystycznych na beretach noszą oznaki stopni służbowych w następujący sposób:

- 1) podoficerowie i aspiranci noszą na beretach takie same oznaki stopni służbowych jak na czapkach garnizonowych,
- 2) oficerowie od stopnia podkomisarza do nadkomisarza noszą na beretach — jeden pasek na lewej stronie beretu o długości 3 cm i o szerokości 5 mm, umieszczony pod kątem 45° w stosunku do dolnej krawędzi beretu oraz odpowiednią ilość gwiazdek w zależności od posiadanego stopnia. Gwiazdki rozmieszcza się w linii prostej nad środkiem paska — prostopadle do jego położenia. Pierwszą gwiazdkę umieszcza się w odległości 5 mm od paska do podstawy jej ramion, drugą i następne — w odległości 5 mm od wierzchołka ramienia pierwszej gwiazdki do kąta własnego ramion drugiej gwiazdki,
- 3) oficerowie od stopnia podinspektora do inspektora noszą na beretach — dwa paski o długości 3 cm i szerokości 5 mm w odstępie 4 mm oraz odpowiednią ilość gwiazdek, w zależności od posiadanego stopnia. Sposób rozmieszczania pasków i gwiazdek jest taki sam jak dla oficerów młodszych.

§ 33. 1. Na nakryciach głowy policjanta umieszcza się wizerunek orła policyjnego haftowany metodą mechaniczną.

2. Wzór orła policyjnego określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 34. 1. Na umundurowaniu policjanci noszą następujące znaki identyfikacyjne:

- 1) identyfikacji indywidualnej,
- 2) identyfikacji imiennej,
- 3) rodzajów służb Policji,
- 4) generalnego inspektora i nadinspektora Policji,
- 5) „POLICJA” do umundurowania ubioru służbowego, wyjściowego, galowego i ćwiczebnego.

2. Znak identyfikacji indywidualnej obejmuje napis „POLICJA” i numer identyfikacyjny policjanta wyrażony cyframi arabskimi. Nosi się go na środku lewej górnej kieszeni ubioru służbowego i ćwiczebnego, z wyjątkiem okoliczności występowania w szyku zwartym.

3. Znak identyfikacji imiennej obejmujący pierwszą literę imienia oraz nazwisko policjanta nosi się na kurtce, bluzie, swetrze lub koszuli letniej po prawej stronie klatki piersiowej, a na części ubioru wyposażonej w górne kieszenie — bezpośrednio nad prawą kieszenią. Dopuszcza się noszenie oznaczenia identyfikacji imiennej na ubiorze galowym, wyjściowym, służbowym lub ćwiczebnym, z wyjątkiem okoliczności występowania w szyku zwartym.

4. Znak rodzaju służby Policji nosi się na kołnierzu kurtki wyjściowej oraz na lewym rękawie kurtki galowej i bluzy służbowej.

5. Znak identyfikacyjny „POLICJA” policjanci noszą na:

- 1) górnej części lewego rękawa płaszcza całorocznego, kurtki galowej, bluzy służbowej — w kolorze granatowym z umieszczonym w tuku napisem „POLICJA” w kolorze srebrnym,
- 2) swetrze — w kształcie prostokąta w kolorze ciemnoniebieskim z napisem „POLICJA” w kolorze srebrnoszarym; umieszczony jest na klapce kieszonki lewego rękawa lub nad lewą górną kieszenią,
- 3) umundurowaniu ćwiczebnym i kombinezonie letnim — w kształcie prostokąta w kolorze żółtym z napisem „POLICJA” w kolorze czarnym.

6. Sposób umieszczenia na ubiorze policjanta znaków: identyfikacji indywidualnej, identyfikacji imiennej, „POLICJA” i znaku rodzajów służb Policji określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

7. Wzory znaków identyfikacyjnych określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Zasady noszenia umundurowania, orderów, odznaczeń, medali, odznak i znaków identyfikacyjnych

§ 35. Ubiór służbowy nosi się w czasie wykonywania obowiązków służbowych.

§ 36. 1. Ubiór wyjściowy nosi się:

- 1) podczas wystąpień w charakterze przedstawiciela Policji na oficjalnych spotkaniach lub uroczystościach, jeżeli nie zachodzi konieczność występowania w ubiorze wyjściowym ze sznurem galowym,
- 2) przy meldowaniu się przełożonym po przybyciu do nowej jednostki organizacyjnej Policji lub przed odejściem na inne stanowisko służbowe.

2. Policjanci mogą nosić ubiór wyjściowy bez sznura galowego w czasie pełnienia służby w:

- 1) Komendzie Głównej Policji,
- 2) szkołach i ośrodkach szkolenia Policji, jeżeli nie występują w szykach zwartych, i na placach ćwiczeń,
- 3) jednostkach organizacyjnych Policji, jeżeli służbę pełnią w pomieszczeniach biurowych,
- 4) jednostkach policji sądowej.

§ 37. 1. Ubiór wyjściowy ze sznurem galowym lub ubiór galowy z odznaczeniami, medalami i odznakami nosi się podczas:

- 1) uroczystości w dniach świąt państwowych,
- 2) uroczystości wręczania sztandarów, orderów i odznaczeń, zaprzysiężenia, mianowania na stopień lub ślubowania policjantów,

3) innych ważnych uroczystości — na polecenie Komendanta Głównego Policji, komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji lub komendanta szkoły Policji.

2. Ubiór wyjściowy ze sznurem galowym, z baretkami orderów, odznaczeń i medali, gdy nie ma obowiązku noszenia pełnych odznak, oraz z innymi odznakami policjanci mogą nosić podczas:

- 1) uroczystych przedstawień w teatrach, salach koncertowych i oficjalnych spotkań, jeżeli w tym zakresie nie zostały wydane inne polecenia,
- 2) uroczystości rodzinnych oraz w innych okolicznościach, w których w środowisku cywilnym przyjęty jest zwyczajowo strój wieczorowy, jeżeli policjant występuje w umundurowaniu,
- 3) uczestniczenia w uroczystościach pogrzebowych policjantów lub pracowników z udziałem policyjnych asyst honorowych.

3. Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji lub komendant szkoły Policji mogą zarządzić noszenie ubioru wyjściowego ze sznurem galowym i ubioru galowego również w innych okolicznościach niż określone w ust. 1.

§ 38. 1. Ubiór ćwiczebnny nosi się:

- 1) na zajęciach szkoleniowych i ćwiczebnych — w szkołach, ośrodkach szkolenia Policji oraz oddziałach prewencji Policji i pododdziałach antyterrorystycznych,
- 2) w czasie pełnienia służby — w pododdziałach antyterrorystycznych Policji, w lotnictwie policyjnym, pogotowiu policyjnym 997 oraz przez przewodników psów służbowych,
- 3) w czasie wykonywania zadań o charakterze specjalnym na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej Policji,
- 4) w czasie szkolenia osób powołanych na ćwiczenia do jednostek organizacyjnych Policji.

2. Komendant Główny Policji, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, może zezwolić na noszenie przez policjantów ubioru ćwiczebnego w czasie wykonywania obowiązków służbowych innych niż wymienione w ust. 1.

§ 39. 1. Policjant użytkuje tylko te przedmioty umundurowania, które zostały wykonane zgodnie z ustalonym wzorem i zatwierdzonymi warunkami technicznymi.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zezwolić na noszenie przez policjantów, w ramach testowania, sondażu i innych badań, ubiorów i znaków identyfikacyjnych według innych wzorów niż określone w rozporządzeniu, informując o tym społeczeństwo za pomocą środków masowego przekazu.

3. Użytkowane przedmioty umundurowania powinny być należycie dopasowane, czyste i wyprasowane.

§ 40. 1. Przedmioty umundurowania, o których mowa w § 5—8, policjanci noszą zgodnie z zestawami ubiorczymi ustalonymi z uwzględnieniem pory letniej od dnia 1 maja do dnia 30 września i zimowej od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

2. W okresie przejściowym — w miesiącach kwiecień i październik przedmioty umundurowania, o których mowa w § 5—8, policjanci noszą w zależności od warunków atmosferycznych (pogodowych).

3. Zestawy umundurowania, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

§ 41. Dopuszcza się noszenie przez policjantów umundurowanych:

- 1) okularów przeciwsłonecznych i zdrowotnych z przyciemnionymi szklami,
- 2) symbolu żałoby według zasad określonych w praktykowanym przez policjanta obrządku religijnym,
- 3) oznaczeń specjalistycznych (specjalności zawodowych).

§ 42. Zabrania się policjantom:

- 1) użytkowania przedmiotów umundurowania niezgodnie z obowiązującym zestawem umundurowania albo niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- 2) noszenia przedmiotów umundurowania, których stopień zużycia lub wygląd zewnętrzny narusza godność munduru,
- 3) noszenia przedmiotów umundurowania w połączeniu z przedmiotami ubioru cywilnego,
- 4) samowolnego dokonywania przeróbek, poprawek i zniekształcania przedmiotów umundurowania.

§ 43. Ordery, odznaczenia, medale i odznaki nosi się, z zastrzeżeniem § 45, na wstążkach na lewej stronie piersi z prawa na lewo, w kolejności określonej w przepisach ustanawiających order, odznaczenie, medal lub odznakę. Ordery i odznaczenia państw obcych nosi się w sposób określony przez te państwa, odpowiednio po orderach i odznaczeniach polskich.

§ 44. Ordery i odznaczenia zawieszają się na wstążkach o długości 6—6,5 cm każda. Górna krawędź wstążek wszystkich orderów i odznaczeń powinna tworzyć równą linię poziomą.

§ 45. Na kurtkach wyjściowej i galowej ordery i odznaczenia nosi się na wysokości 3,5 cm powyżej klapy górnej kieszeni w następujący sposób:

- 1) jeden order lub odznaczenie — nad środkiem kieszeni,

- 2) od dwóch do czterech orderów lub odznaczeń — w jednym rzędzie bez przerw między wstążkami, z tym że przy ilości trzech i więcej — wstążkę pierwszego orderu lub odznaczenia podkłada się do odpowiedniej szerokości niezbędnej dla zachowania symetrii pod klapę kurtki,

- 3) od pięciu do ośmiu orderów lub odznaczeń — w jednym rzędzie, tak aby zajęły szerokość czterech wstążek umieszczonych obok siebie, przy czym wstążkę drugiego i kolejnych orderów lub odznaczeń podkłada się częściowo pod wstążkę poprzedniego orderu lub odznaczenia,

- 4) powyżej ośmiu orderów lub odznaczeń — umieszcza się tylko w dwóch rzędach maksymalnie po sześć w rzędzie, w taki sposób, aby górny rząd krył wstążki dolnego rzędu w całości, a odznaczenia dolnego rzędu do połowy.

§ 46. 1. Odznaki policyjne nosi się w następujący sposób:

- 1) „Zastężony Policjant” — na lewej stronie piersi, po orderach i odznaczeniach nadanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

- 2) „Absolwent Szkoły” — na środku prawej górnej kieszeni kurtki wyjściowej lub bluzy służbowej,

- 3) „Instruktor Wyszkożenia Policyjnego” — na prawej górnej kieszeni kurtki wyjściowej lub bluzy służbowej,

- 4) „Policyjna Odznaka Sprawności Fizycznej” — na prawym brzegu patki prawej górnej kieszeni kurtki wyjściowej lub bluzy służbowej,

- 5) odznakę zwycięzcy konkursu lub turnieju wiedzy i sprawności zawodowej — centralnie między wyłogiem a wszyciem rękawa kurtki wyjściowej, 5 cm nad górną krawędzią lewej górnej kieszeni w taki sposób, aby oś podłużna odznaki tworzyła z tą krawędzią kąt 60°.

2. Policjant — kobieta nosi odznaki, o których mowa w ust. 1 pkt 2—5, na kurtce wyjściowej na wysokości odpowiadającej położeniu kieszeni w kurtce wyjściowej policjanta.

3. Spośród odznak, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, nosi się odznakę najwyższego stopnia, a w przypadku posiadania przez policjanta więcej niż jednej odznaki, o której mowa w ust. 1 pkt 5, nosi się jedną w zależności od uznania policjanta.

4. Odznaki szkolne noszą słuchacze Wyższej Szkoły Policji — na naramiennikach kurtek, bluz i płaszczy. Odznaką szkolną jest naramiennik obszyty dookoła, z wyjątkiem wszycia przy rękawie, sznurkiem plecionym koloru srebrnomatowego o średnicy 3 mm.

§ 47. Odznaki inne niż wymienione w § 46 ust. 1 nosi się w sposób określony w przepisach ustanawiających te odznaki.

§ 48. 1. Na prawej górnej kieszeni kurtki lub bluzy policjant może nosić, z zastrzeżeniem ust. 2, najwyżej dwie odznaki, w następujący sposób:

- 1) jedną odznakę — na środku między guzikiem klapy a dolną krawędzią prawej górnej kieszeni,
- 2) dwie odznaki — rozmieszczone na środku wysokości między guzikiem klapy a dolną krawędzią prawej kieszeni w jednej linii poziomej, w odstępnie 3 cm; jeżeli jedna z odznak ma kształt wydłużony poziomo, to odznaki nosi się na środku kieszeni w linii pionowej, przy czym odznakę wydłużoną nosi się tuż pod odznaką pierwszą.

2. W zależności od uznania policjanta i okoliczności można nosić jedną wybraną odznakę organizacji społecznych, zawodowych lub sportowych na klapie prawej górnej kieszeni, na wysokości guzika, na środku lewej połowy klapy. Jeżeli wielkość odznaki organizacji społecznych przekroczy wymiary 3,5 cm x 3,5 cm, nosi się ją w sposób określony w ust. 1 pkt 1.

§ 49. 1. W przypadkach gdy nie ma obowiązku noszenia orderów i odznaczeń, nosi się ich baretki wykonane ze wstążki barwy przewidzianej dla danego orderu lub odznaczenia. Długość baretki równa się szerokości wstążki stosowanej w najniższej klasie danego orderu lub odznaczenia. Szerokość baretki wynosi 8 mm. Baretki nakłada się na podkładkę sukieną koloru czarnego. Podkładka powinna być o 2 mm dłuższa i szersza od baretki.

2. Policjanci noszą baretki wszystkich orderów i odznaczeń nadanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kolejności określonej w przepisach ustanawiających dany order lub odznaczenie. Spośród pozostałych nosi się baretki każdego odznaczenia, medalu lub odznaki najwyższego stopnia.

3. Baretki nosi się na kurtkach galowych i wyjściowych na lewej stronie piersi z prawa na lewo w linii poziomej.

4. W jednym rzędzie nosi się nie więcej niż trzy baretki umieszczone obok siebie bez przerw między nimi. Dolny rząd baretok powinien być umieszczony bezpośrednio nad klapą górnej kieszeni kurtki wyjściowej, przy czym:

- 1) pojedynczą baretkę umieszcza się symetrycznie nad środkiem kieszeni,
- 2) od dwóch do trzech baretok umieszcza się w jednym rzędzie obok siebie symetrycznie nad środkiem kieszeni,
- 3) powyżej trzech baretok umieszcza się w dwóch lub więcej rzędach bezpośrednio jeden pod drugim, w każdym rzędzie po trzy baretki:
  - a) w rzędzie dolnym mniej niż trzy baretki nosi się w taki sposób, aby znajdowały się one pod środkiem bezpośredniego rzędu górnego,

b) gdy klapa kurtki zakrywa całkowicie pierwszą baretkę najwyższego orderu lub odznaczenia górnego rzędu, wówczas nosi się w tym rzędzie tylko dwie baretki umieszczone w taki sposób, aby były one widoczne.

5. Baretki nosi się do wysokości kołnierza z wyłogiem (wycięcia), przy czym w przypadku posiadania ponad sześciu rzędów baretok — dwa dolne rzędy mogą być wykonane z czterech i więcej baretok do całkowitego wypełnienia przestrzeni nad klapą lewej górnej kieszeni a wyłogiem. Lewą krawędź zestawu baretok, składającego się z sześciu i więcej rzędów, należy umieszczać ukosem — równolegle do wszycia rękawa, przy czym każdy rząd baretok powinien być wysunięty o 1—1,5 mm w stosunku do poprzedniego.

Rozdział 5

Normy umundurowania

§ 50. Policjanci są obowiązani do posiadania kompletu umundurowania zapewniającego wykonywanie obowiązków służbowych w każdej porze roku.

§ 51. 1. Policjanci otrzymują umundurowanie i rozliczani są z przedmiotów umundurowania, zgodnie z normami.

2. Normy umundurowania określa załącznik nr 10 do rozporządzenia.

§ 52. Uprawnienie do zaopatrzenia w przedmioty umundurowania powstaje z dniem mianowania i kończy się z dniem zwolnienia ze służby w Policji.

§ 53. Policjanci mianowani na stałe otrzymują przedmioty umundurowania ubioru służbowego, wyjściowego i galowego na własność, z wyjątkiem wydawanych wyłącznie w naturze.

§ 54. Przedmioty umundurowania wydane policjantom mianowanym w służbie przygotowawczej i kandydackiej stanowią własność Policji, z wyjątkiem przedmiotów, które przechodzą na własność policjanta.

§ 55. 1. Przedmioty umundurowania wydaje się stosownie do okresów używalności.

2. Policjantom można wydać na połowę okresu używalności używane przedmioty umundurowania, o ile posiadają wartość użytkową.

3. Policjantom można wydać przedmioty umundurowania przed upływem okresu ich używalności w przypadkach:

- 1) utraty wartości użytkowej przedmiotu lub jego utraty powstałej z przyczyn niezależnych od użytkownika:
  - a) w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych lub wypadków losowych,

- b) wskutek stwierdzonych wad produkcyjnych,
- 2) utraty wartości użytkowej przedmiotu lub jego utraty powstałej z winy użytkownika,
- 3) w innym uzasadnionym przypadku — po uiszczeniu jego wartości według cen detalicznych obowiązujących w dniu wydania nowego przedmiotu.
4. Policjantom wydaje się nowe umundurowanie lub jego część:
- 1) bezpłatnie, z przyjęciem okresu używalności od daty jego wydania, na podstawie raportu policjanta zaopiniowanego przez przełożonego, w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1,
- 2) odpłatnie, w przypadkach o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, po wpłaceniu równowartości według ceny detalicznej obowiązującej w dniu wydania umundurowania, pomniejszonej o stopień amortyzacji wydanego uprzednio przedmiotu.

5. Policjantom, którzy na podstawie odrębnych przepisów mogą w czasie służby nosić ubranie cywilne, w przypadku utraty przedmiotu lub jego wartości użytkowej można wypłacić równowartość pieniężną odpowiadającego mu przedmiotu umundurowania, obliczoną według aktualnej ceny detalicznej, zgodnie z zasadą określoną w ust. 4 pkt 1.

§ 56. 1. Okres używalności przedmiotów umundurowania wydawanych w naturze przyjmuje się od dnia ich wydania użytkownikowi.

2. Okres używalności dystynkcji, znaków identyfikacyjnych, wizerunków orła oraz znaków rodzajów służb Policji równy jest okresowi używalności przedmiotów umundurowania, do których zostały one wydane.

§ 57. 1. Policjanci mianowani na stałe w przypadku zwolnienia ze służby nie zwracają przedmiotów umundurowania, z wyjątkiem przedmiotów wydawanych w naturze. Za przedmioty niezwrócone zobowiązani są uiszczyć ich równowartość według cen detalicznych obowiązujących w dniu rozliczenia (za okres niezamortyzowany).

2. Policjanci mianowani na okres służby przygotowawczej i kandydackiej w przypadku zwolnienia ze służby obowiązani są zwrócić przedmioty umundurowania, z wyjątkiem przedmiotów wydawanych jednorazowo, lub uiszczyć ich równowartość według cen detalicznych obowiązujących w dniu rozliczenia, za okres niezamortyzowany.

3. Obowiązek określony w ust. 1 i 2 nie dotyczy rodzin zmarłych policjantów.

§ 58. Policjanci przenoszeni do innych jednostek Policji zabierają ze sobą przedmioty umundurowania ubioru służbowego, wyjściowego, galowego i ćwiczebnego.

§ 59. Policjanci, którzy ze względu na budowę ciała nie mogą dopasować gotowych przedmiotów umundurowania, otrzymują na odpowiedni przedmiot tkaninę w metrażu oraz zwrot poniesionych kosztów za szybie i dodatki krawieckie.

§ 60.1. Policjantom zawieszonym w czynnościach służbowych wstrzymuje się na okres tego zawieszenia wydawanie nowych przedmiotów umundurowania, które należałyby się im w związku z upływem okresu używalności przedmiotów dotychczas użytkowanych.

2. Policjantów zwolnionych ze służby po okresie zawieszenia w czynnościach służbowych rozlicza się z przedmiotów umundurowania stosownie do przepisów § 57.

§ 61. 1. Policjantom w okresie urlopu bezpłatnego lub wychowawczego trwającego powyżej sześciu miesięcy nie przysługuje zaopatrzenie mundurowe.

2. Policjantom po zakończeniu urlopu bezpłatnego lub wychowawczego zalicza się na poczet należności przedmioty umundurowania, których okres używalności nie upłynął do miesiąca rozpoczęcia tego urlopu.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 62. 1. W okresie wdrażania na zaopatrzenie policjantów umundurowania określonego w rozporządzeniu, zezwala się na noszenie przez policjantów w terminie do dnia 31 grudnia 2002 r. umundurowania i wizerunku orła według wzorów obowiązujących przed 1997 r., znajdujących się na wyposażeniu Policji.

2. Zezwala się na noszenie w terminie do dnia 31 grudnia 2005 r. następujących przedmiotów, znajdujących się na wyposażeniu Policji:

- 1) munduru ćwiczebnego w kolorze czarnym oraz kurtki ćwiczebnej 3/4 w kolorze czarnym bez znaku „POLICJA”,
- 2) znaku „POLICJA” w kolorze ciemnoniebieskim do munduru ćwiczebnego określonego w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

§ 63. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 czerwca 1997 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. Nr 74, poz. 466, z 1999 r. Nr 49, poz. 494 i z 2000 r. Nr 26, poz. 317).

§ 64. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

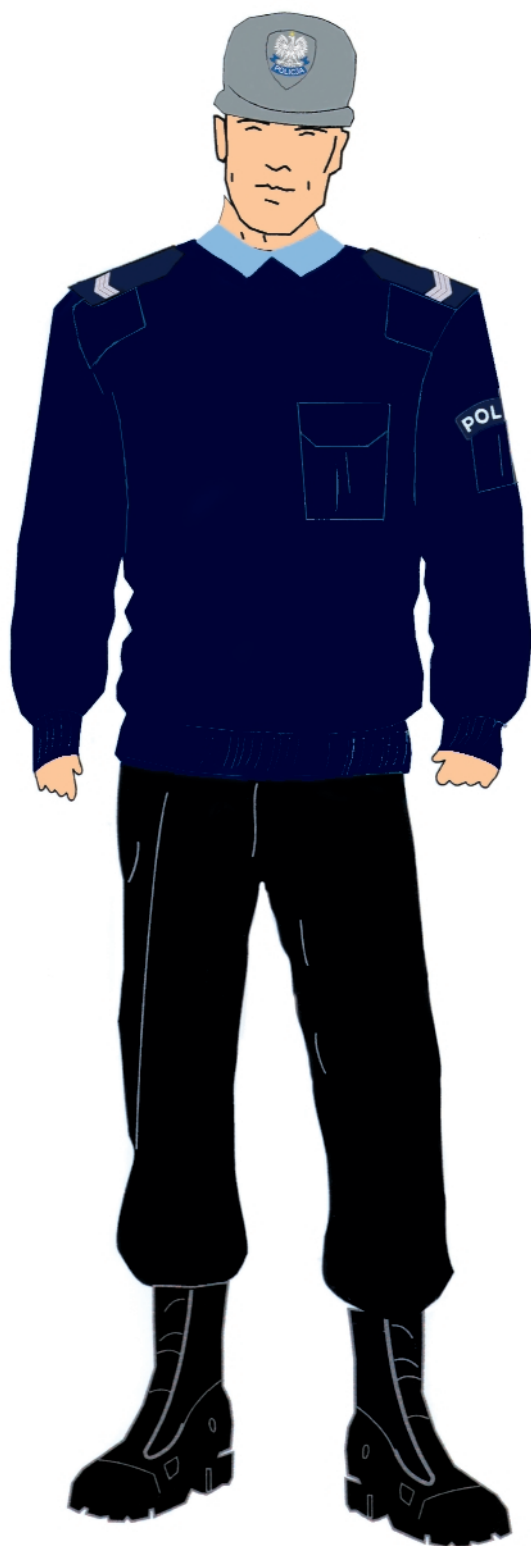
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

K. Janik

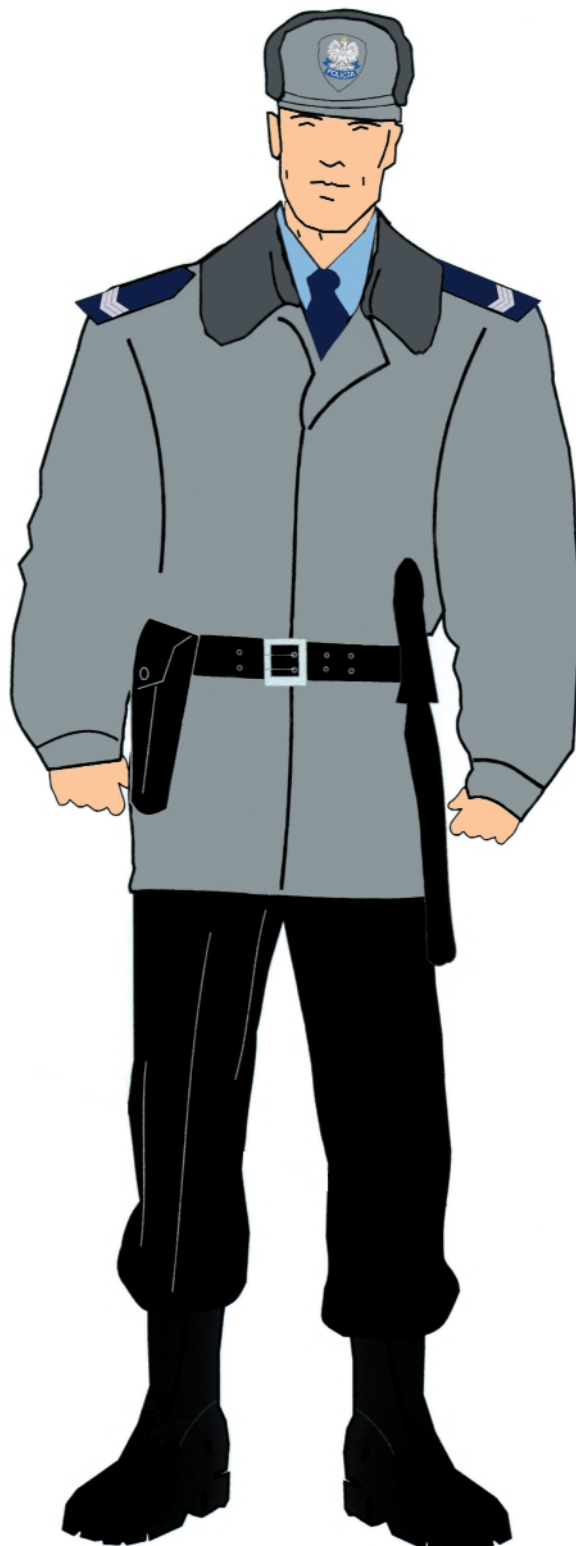
Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2001 r. (poz. 29)

Załącznik nr 1

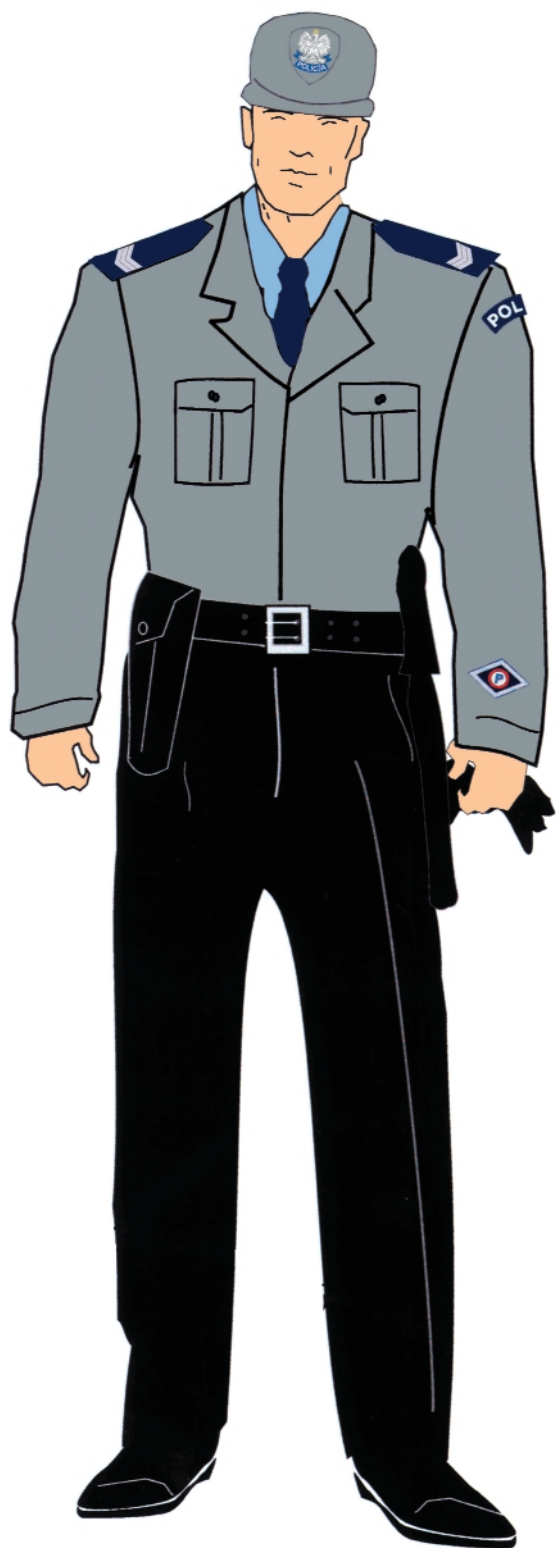
WZORY UBIORU SŁUŻBOWEGO POLICJANTA

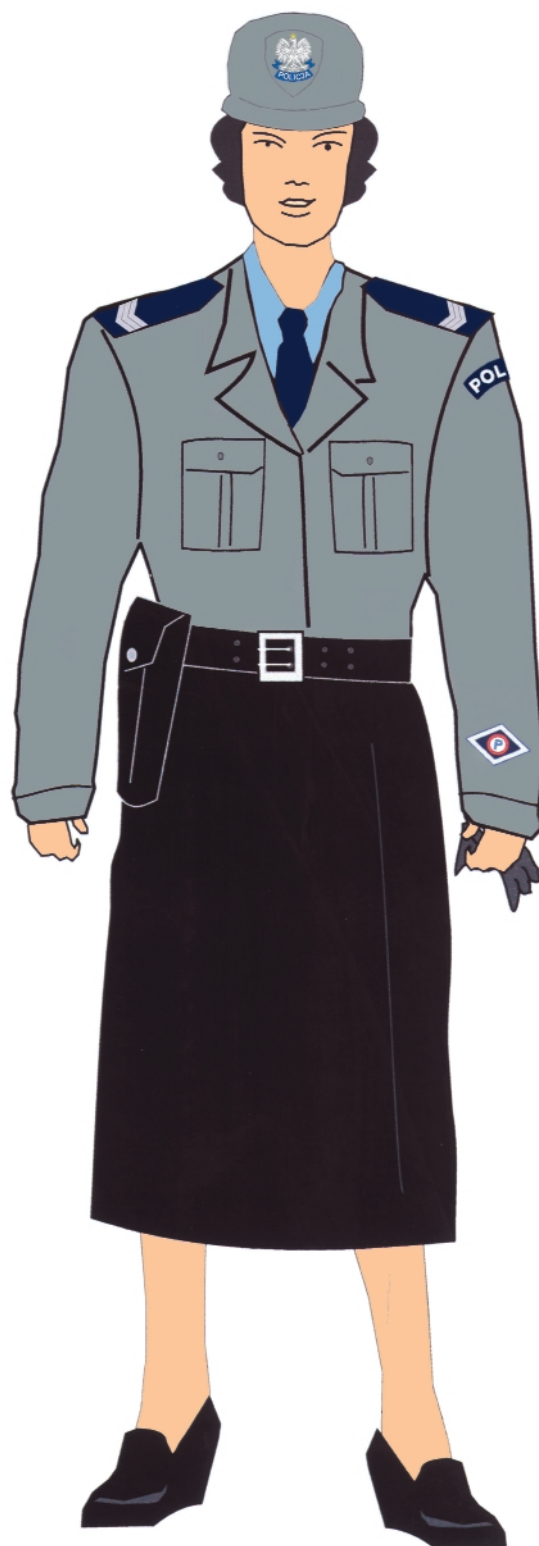
Ubiór policjanta w swetrze

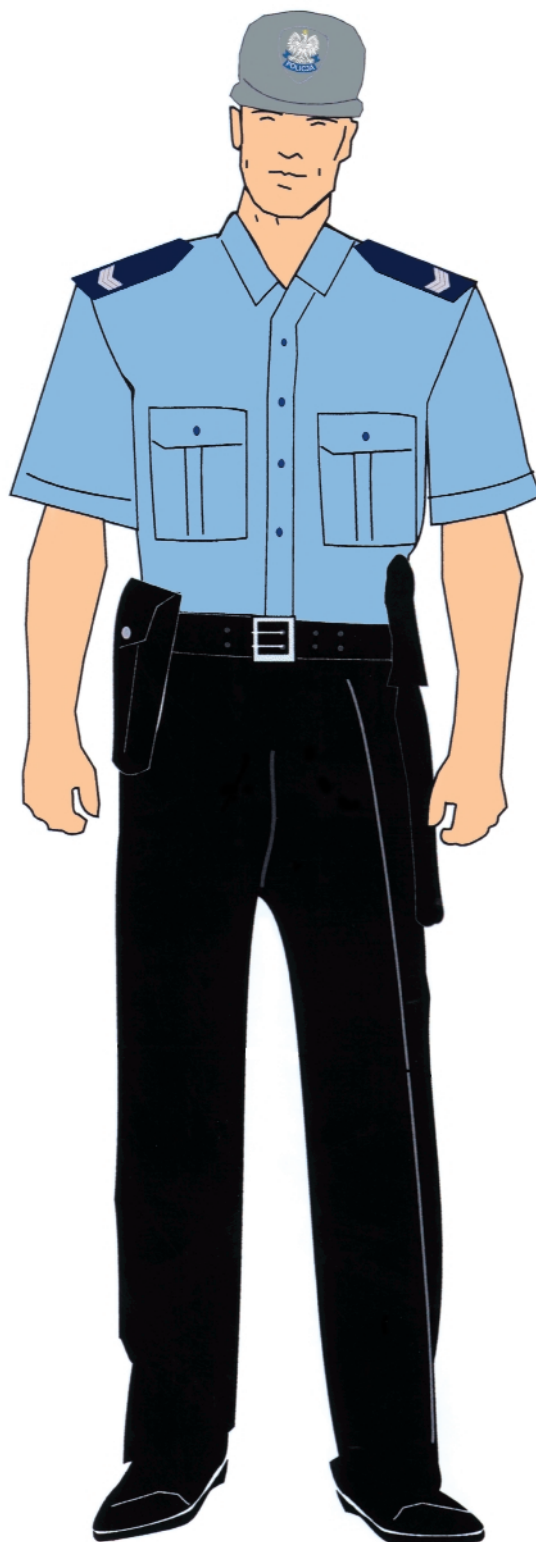
Ubiór policjanta w kurtce 3/4 z podpinką

Ubiór policjanta
w bluzie służbowej gabardynowej

Ubiór policjanta — kobiety
w bluzie służbowej gabardynowej

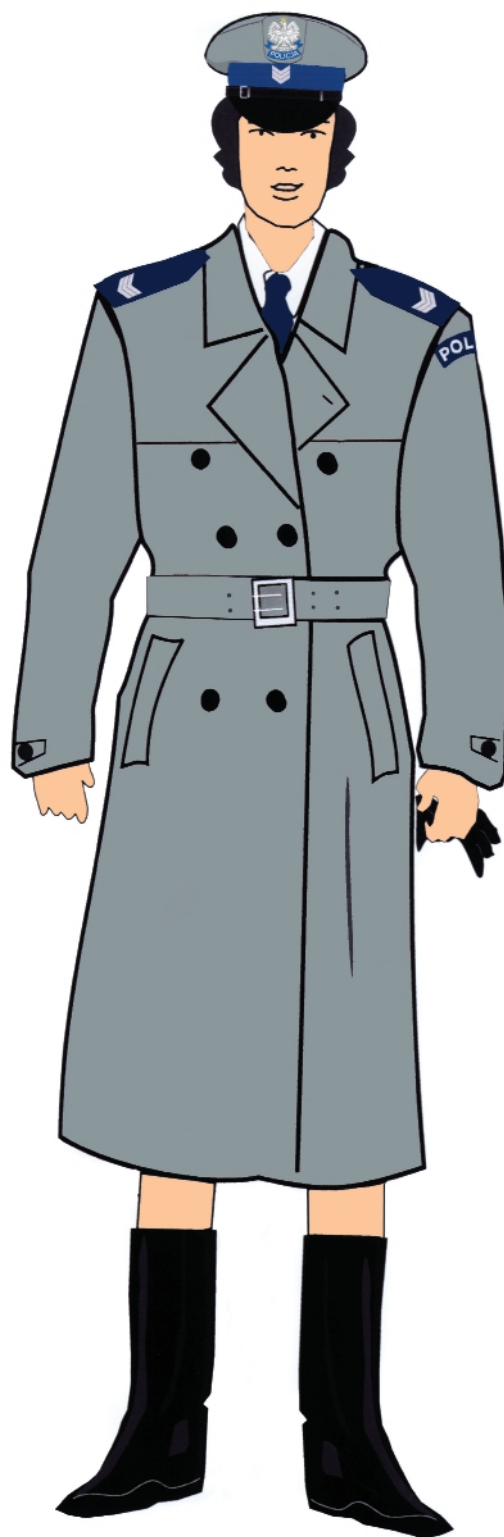

Ubiór policjanta w koszuli służbowej letniej

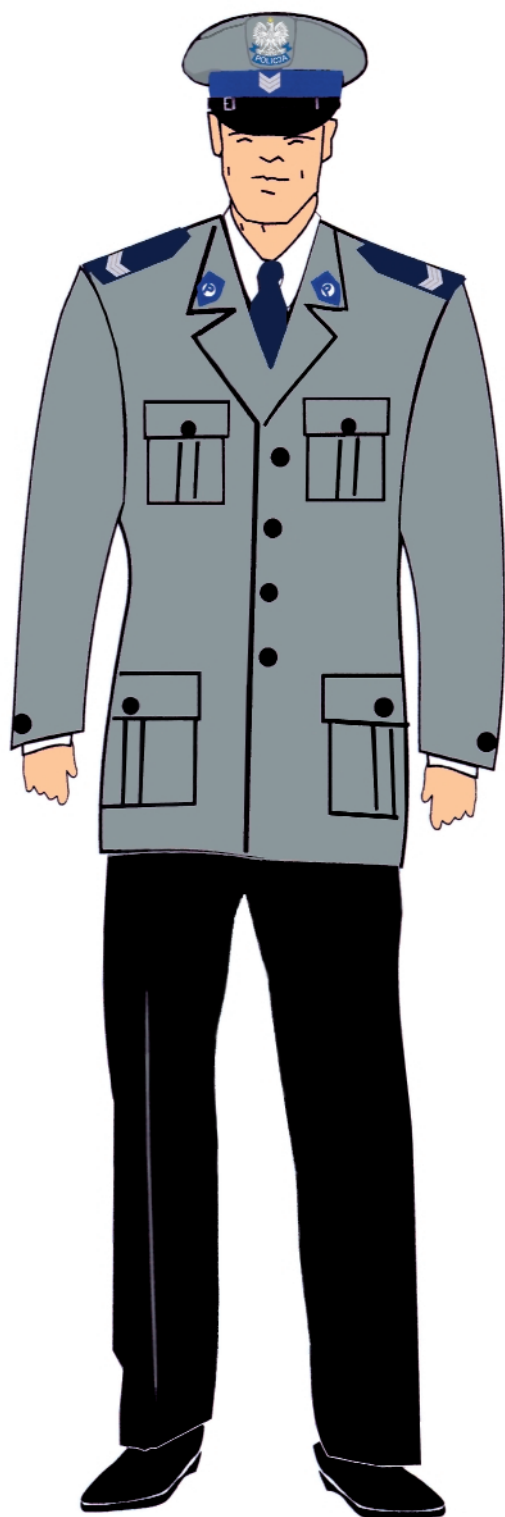
WZORY UBIORU WYJŚCIOWEGO POLICJANTA

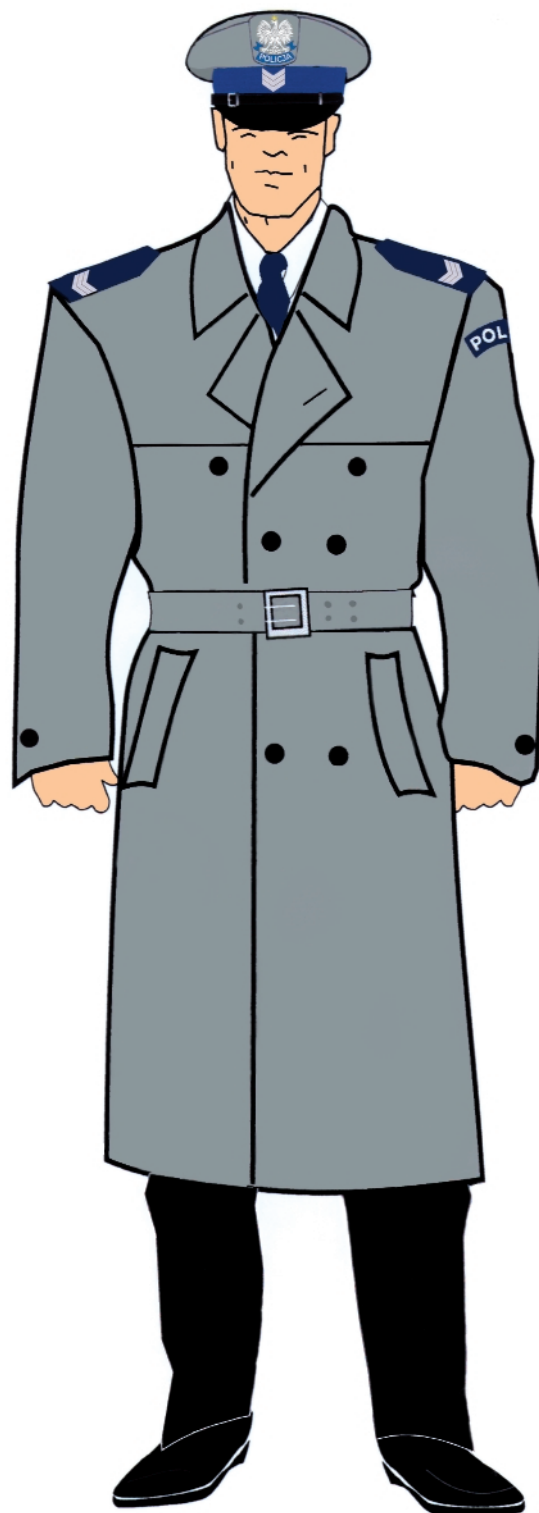
Ubiór policjanta — kobiety
w kurtce wyjściowej

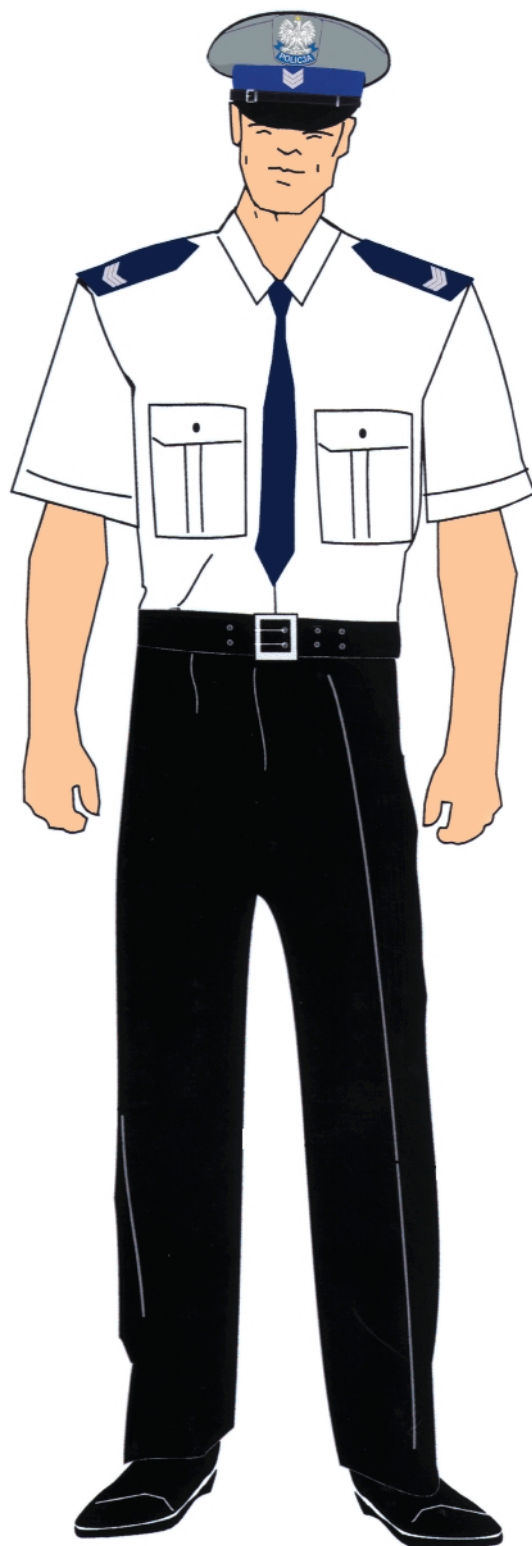
Ubiór policjanta — kobiety
w płaszczu całorocznym

Ubiór policjanta w kurtce wyjściowej

Ubiór policjanta w płaszczu całorocznym

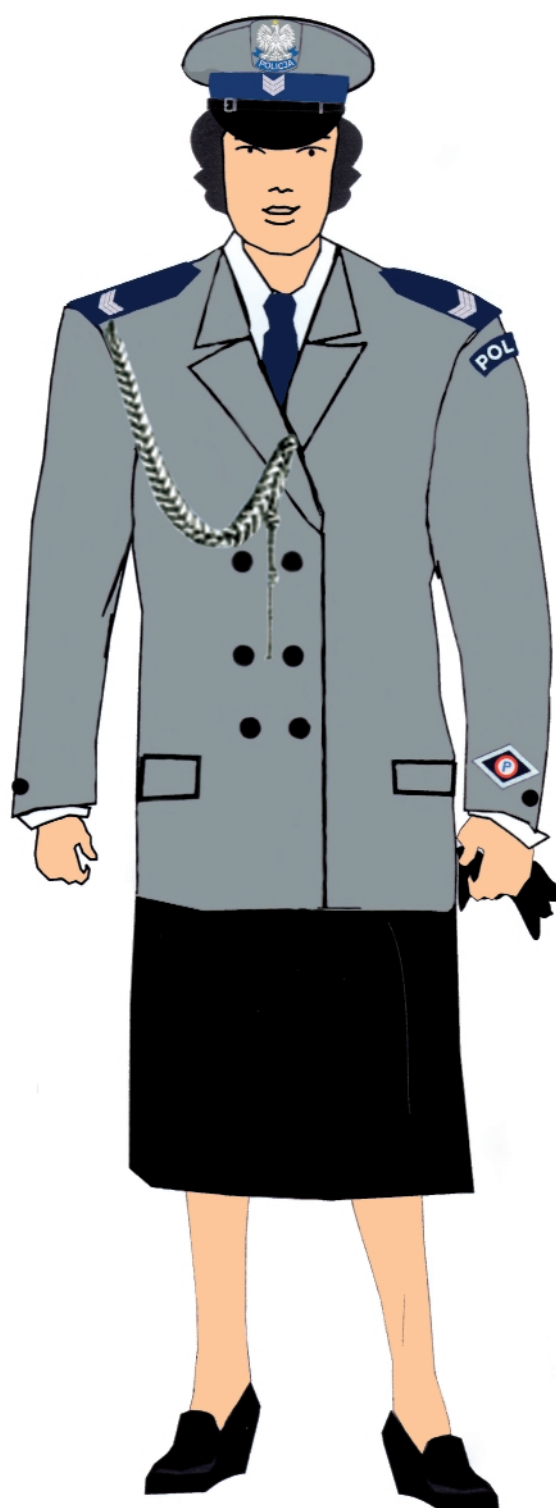
Ubiór policjanta w koszuli wyjściowej

WZORY UBIORU GALOWEGO POLICJANTA

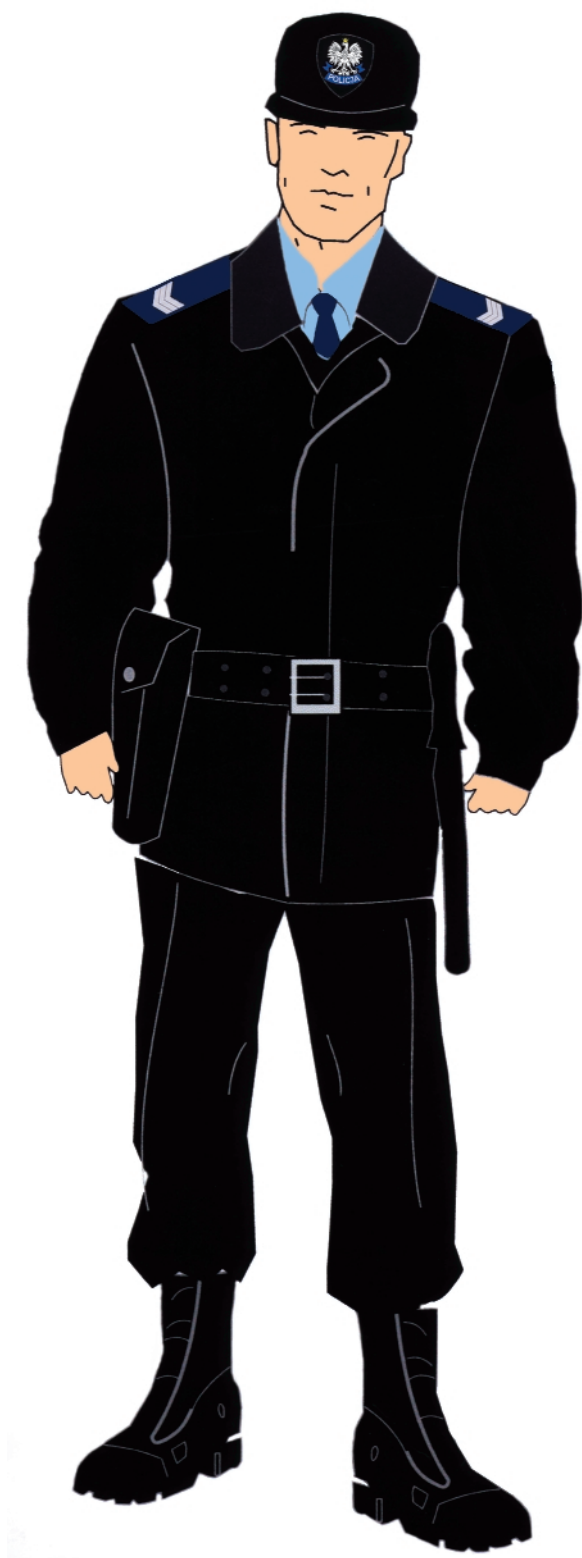

Ubiór policjanta — mężczyzny
w kurtce galowej

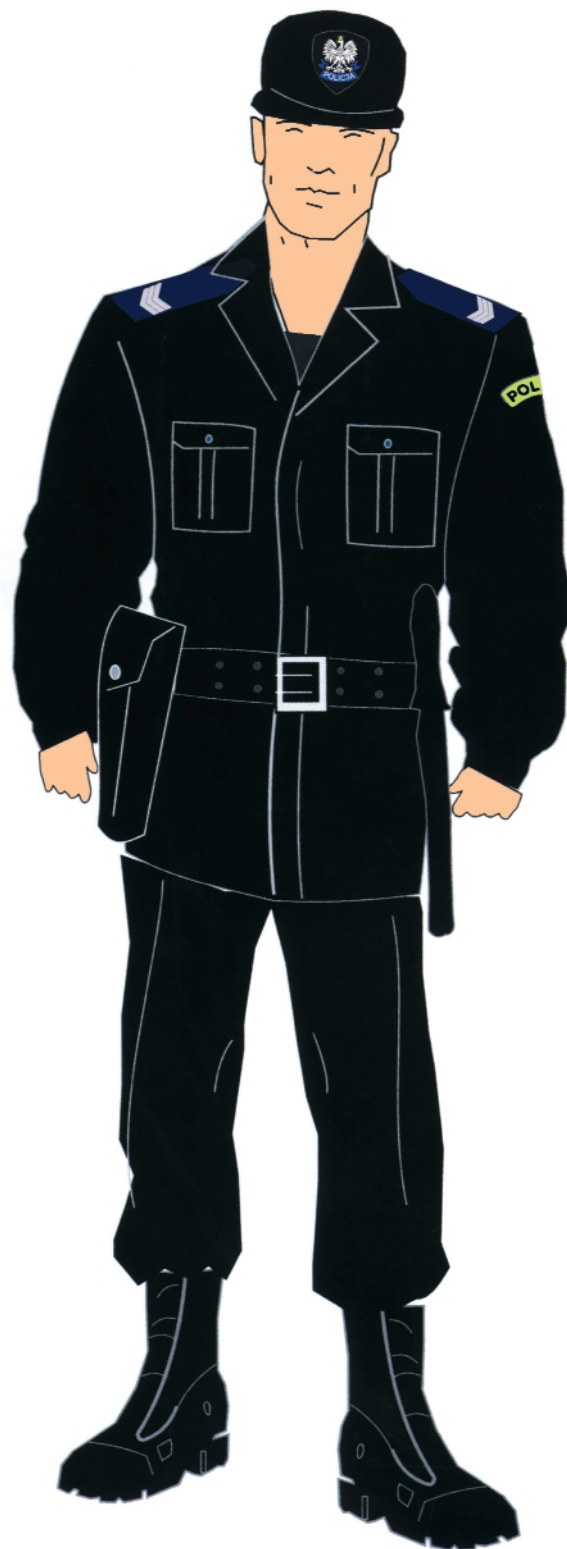

Ubiór policjanta — kobiety
w kurtce galowej

WZORY UBIORU ĆWICZEBNEGO POLICJANTA

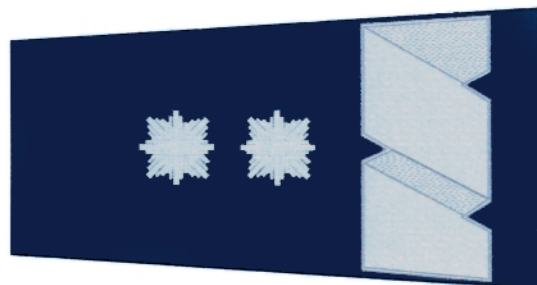
Ubiór policjanta w kurtce ćwiczebnej

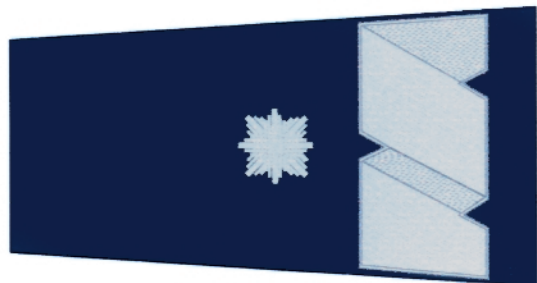
Ubiór policjanta w mundurze

Załącznik nr 5

OZNAKI STOPNI NA NARAMIENNIKACH
Korpus oficerów

generalny inspektor

nadinspektor

inspektor

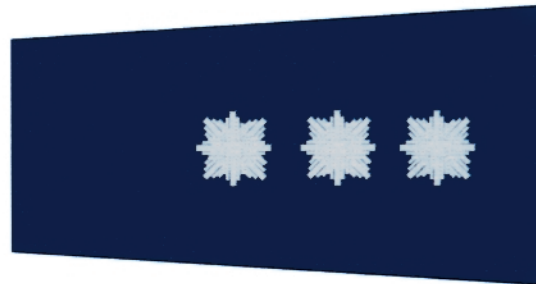
młodszy inspektor

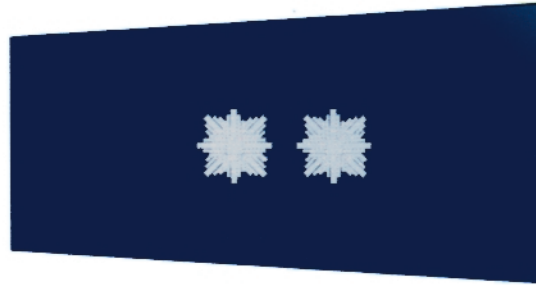
podinspektor

nadkomisarz

komisarz

podkomisarz

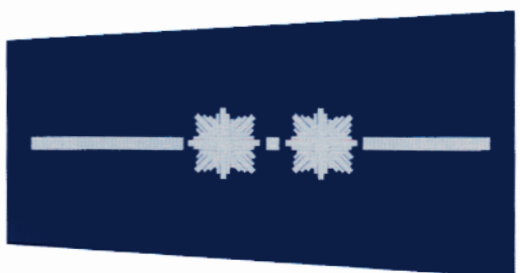
Korpus aspirantów

aspirant sztabowy

starszy aspirant

aspirant

młodszy aspirant

Korpus podoficerów

sierżant sztabowy

starszy sierżant

sierżant

starszy posterunkowy

posterunkowy

Korpus szeregowych

OZNAKI STOPNI NA CZAPKACH

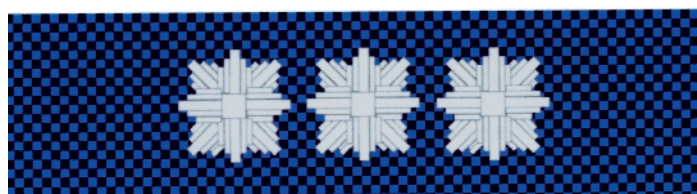
Korpus oficerów

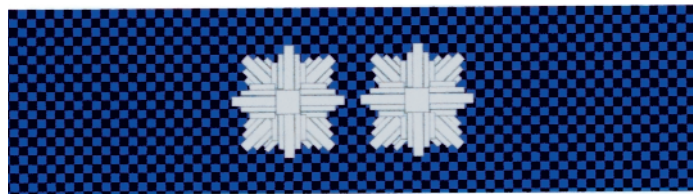
generalny inspektor

nadinspektor

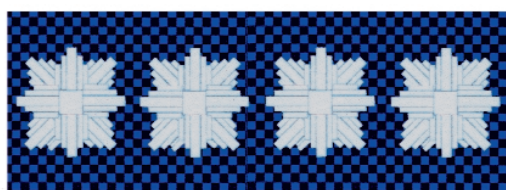
inspektor

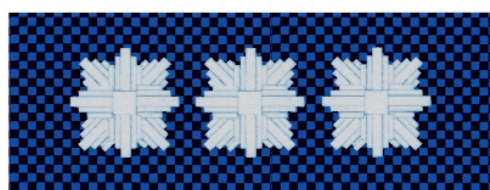
młodszy inspektor

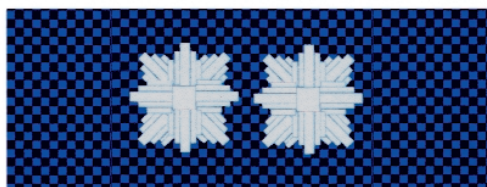
podinspektor

nadkomisarz

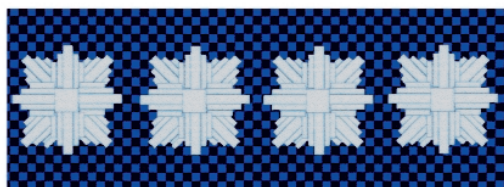

komisarz

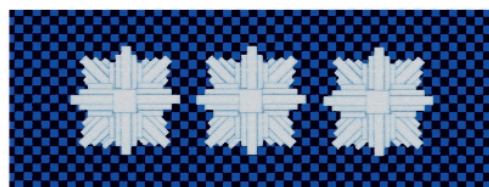

podkomisarz

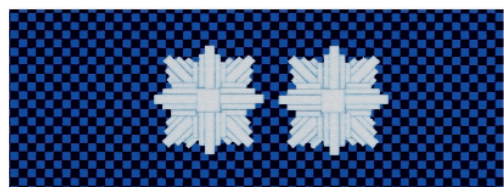
Korpus aspirantów

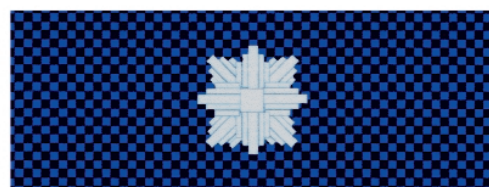
aspirant sztabowy

starszy aspirant

aspirant

młodszy aspirant

Korpus podoficerów

sierżant sztabowy

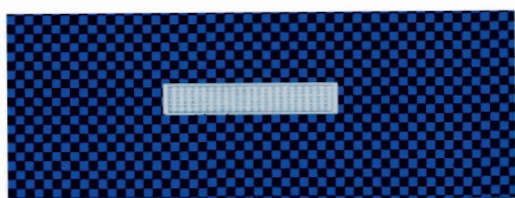

starszy sierżant

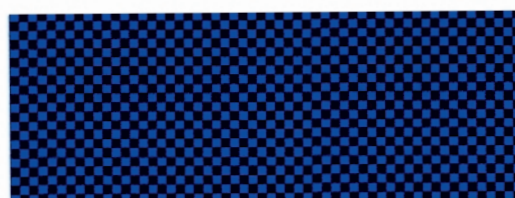

sierżant

Korpus szeregowych

starszy posterunkowy

posterunkowy

WZÓR WIZERUNKU ORŁA

Wzór wizerunku orła na nakryciach głowy

Do czapki ćwiczebnej
i beretu

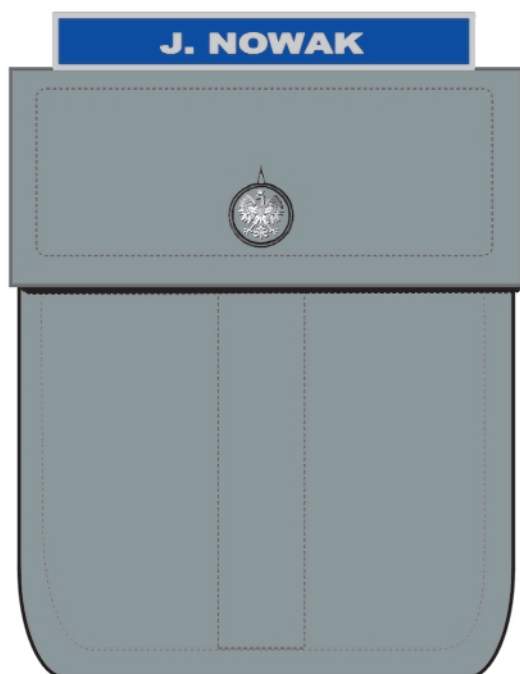
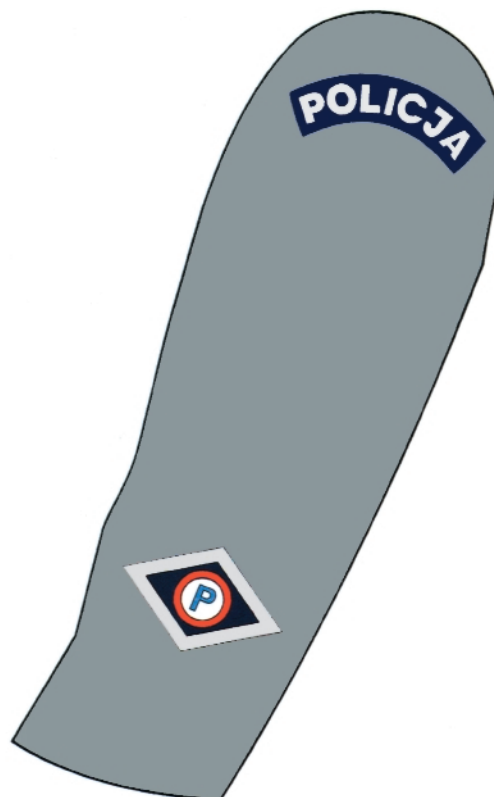
Do czapki letniej

Do czapki gabardynowej i zimowej

Załącznik nr 7

SPOSÓB UMIESZCZANIA NA UBIORZE POLICJANTA ZNAKÓW: IDENTYFIKACJI IMIENNEJ,
IDENTYFIKACJI INDYWIDUALNEJ I RODZAJÓW SŁUŻB POLICJISposób umieszczenia
znaku identyfikacji imiennejSposób umieszczenia
znaku identyfikacji indywidualnejFragment klapy kurtki wyjściowej
z umieszczeniem znaku rodzaju służbySposób umieszczenia
na rękawie kurtki galowej i bluzy służbowej
znaku „POLICJA” oraz znaku rodzaju służby

WZORY ZNAKÓW IDENTYFIKACYJNYCH POLICJANTA

Wzór znaku identyfikacji indywidualnej policjanta

Wzór znaku identyfikacji imiennej

Tabliczka metalowa o wymiarach 13 x 80 mm.
Tło granatowe, litery i ramka w kolorze starego srebra.
Czcionka liter: Arial — 20 pkt jednoelementowy, półgruby.
Zapięcie umożliwiające przyleganie identyfikatora do tkaniny wierzchniej, np. klipsy.

WZORY ZNAKÓW RODZAJÓW SŁUŻB POLICJI, ZNAKÓW GENERALNEGO INSPEKTORA
I NADINSPEKTORA POLICJI ORAZ ZNAKU „POLICJA”

Do kurtki wyjściowej

Służba kryminalna

Służba prewencyjna
(z wyłączeniem jednostek
organizacyjnych ruchu drogowego)

Służba prewencyjna
ruchu drogowego

Służba wspomagająca, Wyższa
Szkoła Policji, ośrodki szkolenia
i szkoły policyjne

Oddziały prewencji
i pododdziały
antyterrorystyczne

Policja sądowa

Do kurtki galowej i bluzy służbowej

Służba kryminalna

Służba wspomagająca, Wyższa Szkoła Policji,
ośrodki szkolenia i szkoły policyjneSłużba prewencyjna
(z wyłączeniem jednostek organizacyjnych
ruchu drogowego)Służba prewencyjna
ruchu drogowegoOddziały prewencji
i pododdziały antyterrorystyczne

Policja sądowa

Wzór znaku do swetra

Wzór znaku do umundurowania ćwiczebnego
i do kombinezonu letniegoZnak generalnego inspektora
i nadinspektora PolicjiWzór znaku do bluzy służbowej,
kurtki galowej i płaszcza całorocznego

ZESTAWY PRZEDMIOTÓW UMUNDUROWANIA

Tabela nr 1

Ubiór służbowy policjantów

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru				Uwagi
		w okresie zimowym		w okresie letnim		
		1	2	3	4	
1	Czapka zimowa	x	x	-	-	
2	Czapka letnia	-	-	x	x	
3	Kurtka 3/4 z podpinką	x	x	-	-	
4	Bluza służbowa	x	-	x	-	
5	Sweter	-	x	-	-	
6	Koszula służbowa	x	x	x	-	
7	Koszula służbowa letnia	-	-	-	x	
8	Spodnie służbowe lub spódnica	x	x	-	-	
9	Spodnie letnie lub spódnica	-	-	x	x	
10	Krawat	x	-	x	-	
11	Szalik	x	x	-	-	
12	Rękawiczki	x	x	x	-	w zestawie 3-letnie
13	Pas główny	x	x	x	x	
14	Trzewiki lub buty służbowe	x	x	-	-	
15	Półbuty	-	-	x	x	

- Uwagi:
1. W okresie zimowym w zamian spodni służbowych typu narciarskiego i trzewików zezwala się na noszenie spodni służbowych do półbutów, wraz z półbutami.
  2. W okresie letnim przy występowaniu w koszuli letniej lub bluzie, w razie opadów deszczu można nosić: kurtkę 3/4 bez podpinkki, kombinezon ochronny letni lub płaszcz nieprzemakalny.
  3. Oficerowie Policji mogą nosić do ubioru służbowego koszulę wyjściową.

Tabela nr 2

Ubiór służbowy policjantów ruchu drogowego

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru				Uwagi
		w okresie zimowym		w okresie letnim		
		1	2	3	4	
1	Czapka garnizonowa	x	x	x	-	z białym pokrowcem
2	Czapka letnia	-	-	-	x	
3	Kurtka ćwiczebna z podpinką	x	x	-	-	
4	Kombinezon ochronny letni	-	-	x	x	
5	Bluza służbowa	x	-	x	-	
6	Sweter	-	x	-	-	
7	Koszula służbowa	x	x	x	-	
8	Koszula służbowa letnia	-	-	-	x	
9	Spodnie służbowe lub spódnica	x	x	-	-	
10	Spodnie letnie lub spódnica	-	-	x	x	
11	Krawat	x	-	x	-	
12	Szalik	x	x	-	-	
13	Rękawice z białymi mankietami	x	x	x	-	w zestawie 4-letnie białe
14	Pas biały z poprzeczką	x	x	x	x	
15	Trzewiki lub buty służbowe	x	x	-	-	
16	Półbuty	-	-	x	x	

- Uwagi:
1. W okresie zimowym w zamian spodni służbowych typu narciarskiego i trzewików zezwala się na noszenie spodni służbowych do półbutów, wraz z półbutami.
  2. W trakcie wykonywania zadań na drogach policjanci noszą na przedmiotach umundurowania kamizelki z elementami odblaskowymi.
  3. W zestawie 4 w zamian czapki letniej policjanci mogą nosić czapkę garnizonową z białym pokrowcem.

Tabela nr 3

Ubiór wyjściowy policjantów — bez sznura galowego

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru			Uwagi
		w okresie zimowym	w okresie letnim		
		1	2	3	
1	Czapka garnizonowa	x	x	x	
2	Płaszcz całoroczny lub kurtka 3/4	x	x	-	
3	Kurtka wyjściowa	x	x	-	
4	Koszula wyjściowa	x	x	-	
5	Koszula wyjściowa letnia	-	-	x	
6	Spodnie lub spódnica wyjściowa	x	x	x	
7	Krawat	x	x	x	
8	Szalik	x	x	-	w zestawie 2-letni
9	Rękawiczki	x	x	-	w zestawie 2-letnie
10	Trzewiki-botki ocieplane lub kozaczki	x	-	-	
11	Półbuty	-	x	x	

Uwaga: Policjanci pododdziałów honorowych oraz pocztów sztandarowych mogą nosić do kurtki wyjściowej pas główny czarny lub pas główny z koalicijką. Na kurtce dolna krawędź pasa powinna znajdować się 5–7 cm powyżej bioder, a środek klamry na linii guzików.

Tabela nr 4

Ubiór wyjściowy policjantów — ze sznurem galowym

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru		Uwagi
		w okresie zimowym	w okresie letnim	
		1	2	
1	Czapka garnizonowa	x	x	
2	Kurtka wyjściowa	x	x	
3	Spodnie lub spódnica wyjściowa	x	x	
4	Krawat	x	x	
5	Koszula wyjściowa	x	x	
6	Rękawiczki	x	x	nie nosi się w pomieszczeniach zamkniętych
7	Półbuty	x	x	
8	Sznur galowy	x	x	

Uwaga: W razie potrzeby na czas przejazdu (dojścia) do miejsca uroczystości zezwala się nosić w składzie ubioru płaszcz całoroczny lub kurtkę 3/4 z podpinką.

Tabela nr 5

Ubiór galowy policjantów — ze sznurem galowym

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru		Uwagi
		w okresie zimowym	w okresie letnim	
		1	2	
1	Czapka garnizonowa	x	x	
2	Kurtka galowa	x	x	
3	Spodnie lub spódnica wyjściowa	x	x	
4	Krawat	x	x	
5	Koszula wyjściowa	x	x	
6	Rękawiczki	x	x	nie nosi się w pomieszczeniach zamkniętych
7	Półbuty	x	x	
8	Sznur galowy	x	x	

Uwaga: W razie potrzeby na czas przejazdu (dojścia) do miejsca uroczystości zezwala się nosić w składzie ubioru płaszcz całoroczny.

Tabela nr 6

Ubiór ćwiczebny policjantów

Lp.	Nazwa przedmiotu	Zestawy ubioru				Uwagi
		w okresie zimowym		w okresie letnim		
		1	2	3	4	
1	Czapka zimowa	x	-	-	-	
2	Czapka ćwiczebna	-	x	x	x	
3	Kurtka ćwiczebna z podpinką	x	x	x	-	
4	Bluza ćwiczebna	x	x	x	x	
5	Spodnie ćwiczebne	x	x	x	x	
6	Koszula służbowa	x	-	x	-	
7	Podkoszulka czarna	-	x	-	x	
8	Krawat	x	-	x	-	
9	Szalik	x	x	-	-	
10	Rękawiczki	x	x	-	-	
11	Trzewiki lub buty służbowe	x	x	x	x	
12	Pas główny lub brezentowy	x	x	x	x	

Uwagi: 1. Dla zachowania jednolitości ubioru zezwala się na noszenie:

- 1) do ubioru ćwiczebnego rękawiczek skórzanych lub ćwiczebnych,
  - 2) w okresie letnim na terenie zamkniętym:
    - bluzy z podwiniętymi rękawami,
    - zestawu z podkoszulką lub koszulą służbową letnią bez bluzy,
  - 3) w okresie zimowym jako ocieplacza ubrania treningowego pod mundurem ćwiczebnym.
2. Policjanci służby kandydackiej mogą nosić, w okresie letnim podczas wykonywania służby patrolowej, spodnie czarne od munduru ćwiczebnego i koszulę służbową letnią.

NORMY UMUNDUROWANIA POLICJANTÓW

Norma umundurowania nr 1
dotycząca ubioru służbowego, wyjściowego i galowego dla policjantów-mężczyzn
mianowanych na stałe

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi	
1	2	3	4	5	6	
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	1 szt. w naturze	
2	Czapka zimowa służbowa	szt.	1	3		
3	Czapka letnia służbowa (sportowa)	szt.	2	3		
4	Płaszcz wyjściowy całoroczny	szt.	1	4		
5	Kurtka 3/4 z podpinką	kpl.	1	3		
6	Kombinezon ochronny letni lub płaszcz nieprzemakalny	kpl.	1	4		
7	Kurtka gabardynowa galowa	szt.	1	5		
8	Kurtka gabardynowa wyjściowa	szt.	1	4		
9	Bluza służbowa	szt.	2	3		1 szt. w naturze
10	Spodnie gabardynowe wyjściowe	szt.	2	4		
11	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	2	3		1 szt. w naturze
12	Spodnie letnie	szt.	2	4		
13	Sweter służbowy	szt.	1	2		
14	Krawat	szt.	2	2		
15	Szalik letni	szt.	1	2		
16	Szalik zimowy	szt.	1	3		
17	Rękawiczki zimowe skórzane	para	1	2		
18	Rękawiczki letnie skórzane	para	1	3		
19	Ubranie treningowe (dres)	kpl.	1	3		
20	Oznaki stopnia i służby	kpl.	1			do każdego przedmiotu według zasad określonych w rozporządzeniu
21	Baretki	kpl.	1			
22	Koszula służbowa	szt.	2	2		
23	Koszula służbowa letnia	szt.	2	2		
24	Koszula wyjściowa	szt.	1	2		
25	Koszula wyjściowa letnia	szt.	1	2		
26	Podkoszulka z długim rękawem	szt.	2	2		
27	Kalesony	szt.	2	2		
28	Podkoszulka (koszulka) gimnastyczna	szt.	1	2		
29	Spodenki gimnastyczne	szt.	1	2		
30	Skarpetki letnie	para	2	1		
31	Skarpetki zimowe	para	2	1		
32	Ręcznik frotté	szt.	2	2		
33	Trzewiki służbowe nieocieplane	para	1	2		
34	Trzewiki-botki ocieplane	para	1	3		
35	Półbuty służbowe	para	2	2		
36	Półbuty wyjściowe	para	1	2		
37	Pantofle gimnastyczne	para	1	2		
38	Sznur galowy	szt.	1	6		
39	Pas główny	szt.	1	4		

1	2	3	4	5	6
40	Pasek do spodni	szt.	1	4	
41	Teczka skórzana	szt.	1	6	
42	Gwizdek	szt.	1	2	
43	Spinka do krawata	szt.	1	3	

Uwagi:

1. Policjantom wypłaca się ryczałt pieniężny na dwukrotne czyszczenie chemiczne umundurowania w ciągu 1 roku.
2. Podoficer Policji i aspirant Policji mianowany na stopień oficerski Policji otrzymuje z dniem mianowania:
  - sznur galowy oficera,
  - daszek do czapki gabardynowej wyjściowej.
3. Szeregowy Policji i podoficer Policji mianowany na stopień aspiranta Policji otrzymuje z dniem mianowania sznur galowy aspiranta.
4. Nadkomisarz Policji mianowany na stopień podinspektora Policji otrzymuje z dniem mianowania daszek do czapki gabardynowej wyjściowej.
5. Policjanci mianowani na kolejny stopień policyjny otrzymują bezpłatnie komplet dystynkcji do ubioru wyjściowego i służbowego, wykonanych na pochwach.
6. Okres używalności przedmiotów określonych pod lp. 3, 9 i 11 wydawanych w naturze policjantom służby prewencyjnej, sądowej, oddziałów prewencji i pododdziałów antyterrorystycznych wynosi 3 lata, policjantom służby kryminalnej oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym — 5 lat.
7. Przedmioty wydawane w naturze po upływie okresu używalności podlegają zwrotowi.
8. Spodnie gabardynowe wyjściowe (lp. 10) mogą być wydawane w zamian za spodnie gabardynowe typu narciarskiego (lp. 11).
9. Dla policjantów służby prewencyjnej ruchu drogowego wydawany jest pas w kolorze białym w miejsce pasa głównego.

Norma umundurowania nr 2 dotycząca ubioru służbowego, wyjściowego i galowego dla policjantów-kobiet mianowanych na stałe

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	
2	Czapka zimowa służbowa	szt.	1	3	
3	Czapka letnia służbowa (sportowa)	szt.	2	3	1 szt. w naturze
4	Płaszcz wyjściowy całoroczny	szt.	1	4	
5	Kurtka 3/4 z podpinką	kpl.	1	3	
6	Kombinezon ochronny letni lub płaszcz nieprzemakalny	kpl.	1	4	
7	Kurtka gabardynowa galowa	szt.	1	5	
8	Kurtka gabardynowa wyjściowa	szt.	1	4	
9	Bluza służbowa	szt.	2	3	1 szt. w naturze
10	Spodnie gabardynowe lub spódnica	szt.	2	4	
11	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	2	3	1 szt. w naturze
12	Spodnie letnie lub spódnica	szt.	2	4	
13	Sweter służbowy	szt.	1	2	
14	Krawat	szt.	2	2	
15	Szalik letni	szt.	1	3	
16	Szalik zimowy	szt.	1	3	
17	Rękawiczki zimowe skórzane	para	1	2	
18	Rękawiczki letnie skórzane	para	1	3	
19	Ubranie treningowe (dres)	kpl.	1	3	
20	Oznaki stopnia i służby	kpl.	1		do każdego przedmiotu według zasad określonych w rozporządzeniu
21	Baretki	kpl.	1		
22	Koszula służbowa	szt.	2	2	
23	Koszula służbowa letnia	szt.	2	2	

1	2	3	4	5	6
24	Koszula wyjściowa	szt.	1	2	
25	Koszula wyjściowa letnia	szt.	1	2	
26	Podkoszulka z długim rękawem	szt.	2	2	
27	Podkoszulka (koszulka) gimnastyczna	szt.	1	2	
28	Spodenki gimnastyczne	szt.	1	2	
29	Reformy letnie	szt.	2	2	
30	Reformy zimowe	szt.	2	2	
31	Rajstopy letnie	szt.	3	1	
32	Rajstopy zimowe	szt.	2	1	
33	Ręcznik frotté	szt.	2	2	
34	Buty służbowe damskie	para	1	2	
35	Buty kozaczki damskie	para	1	3	
36	Półbuty służbowe damskie	para	2	2	
37	Półbuty wyjściowe damskie	para	1	2	
38	Pantofle gimnastyczne	para	1	2	
39	Sznur galowy	szt.	1	6	
40	Pas główny	szt.	1	4	
41	Pasek do spodni	szt.	1	4	
42	Teczka skórzana	szt.	1	6	
43	Gwizdek	szt.	1	2	
44	Spinka do krawata	szt.	1	3	

Uwagi:

1. Policjantom wypłaca się ryczałt pieniężny na dwukrotne czyszczenie chemiczne umundurowania w ciągu 1 roku.
2. Podoficer Policji i aspirant Policji mianowany na stopień oficerski Policji otrzymuje z dniem mianowania:
  - sznur galowy oficera,
  - daszek do czapki gabardynowej wyjściowej.
3. Nadkomisarz Policji mianowany na stopień podinspektora Policji otrzymuje z dniem mianowania daszek do czapki gabardynowej wyjściowej.
4. Szeregowy Policji i podoficer Policji mianowany na stopień aspiranta Policji otrzymuje z dniem mianowania sznur galowy aspiranta.
5. Policjanci mianowani na kolejny stopień policyjny otrzymują bezpłatnie komplet dystynkcji do ubioru wyjściowego i służbowego, wykonanych na pochwawkach.
6. Okres używalności przedmiotów określonych pod lp. 3, 9 i 11 wydawanych w naturze policjantom służby prewencyjnej, sądowej, oddziałów prewencji i pododdziałów antyterrorystycznych wynosi 3 lata, policjantom służby kryminalnej oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym — 5 lat.
7. Przedmioty wydawane w naturze po upływie okresu używalności podlegają zwrotowi.
8. Spodnie gabardynowe lub spódnica (lp. 10) mogą być wydawane w zamian za spodnie gabardynowe typu narciarskiego (lp. 11).
9. Dla policjantów służby prewencyjnej ruchu drogowego wydawany jest pas w kolorze białym w miejsce pasa głównego.

Norma umundurowania nr 3
dotycząca ubioru służbowego, wyjściowego i galowego dla nadinspektora Policji i generalnego inspektora Policji

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	
2	Czapka zimowa służbowa	szt.	1	3	
3	Czapka letnia służbowa (sportowa)	szt.	2	3	1 szt. w naturze

1	2	3	4	5	6
4	Plaszcz wyjściowy całoroczny	szt.	1	4	
5	Kurtka 3/4 z podpinką	kpl.	1	3	
6	Kombinezon ochronny letni lub płaszcz nieprzemakalny	kpl.	1	4	
7	Kurtka gabardynowa galowa	szt.	1	3	
8	Kurtka gabardynowa wyjściowa	szt.	1	2	
9	Bluza służbowa	szt.	2	3	1 szt. w naturze
10	Spodnie gabardynowe wyjściowe z lampasami	szt.	2	4	spódnica dla kobiet
11	Spodnie letnie z lampasami	szt.	1	3	spódnica dla kobiet
12	Spodnie gabardynowe do butów z lampasami	szt.	2	3	1 szt. w naturze
13	Krawat	szt.	2	2	
14	Szalik zimowy	szt.	1	3	
15	Szalik letni	szt.	1	2	
16	Sweter	szt.	1	2	
17	Rękawiczki skórzane letnie	para	1	2	
18	Rękawiczki skórzane zimowe	para	1	3	
19	Ubranie treningowe (dres)	kpl.	1	3	
20	Oznaki stopnia i służby, baretki	kpl.			do każdego przedmiotu według zasad określonych w rozporządzeniu
21	Koszula służbowa	szt.	2	2	
22	Koszula służbowa letnia	szt.	2	2	
23	Koszula wyjściowa	szt.	2	2	
24	Koszula wyjściowa letnia	szt.	2	2	
25	Podkoszulka z długim rękawem	szt.	2	2	
26	Kalesony	szt.	2	2	
27	Podkoszulka (koszulka) gimnastyczna	szt.	1	2	
28	Spodenki gimnastyczne	szt.	1	2	
29	Skarpetki letnie	para	2	1	
30	Skarpetki zimowe	para	2	1	
31	Ręcznik frotté	szt.	2	2	
32	Buty z cholewami	para	1	2	
33	Trzewiki-botki; ocieplane	para	1	2	
34	Półbuty służbowe	para	2	2	
35	Półbuty wyjściowe	para	1	2	
36	Pantofle gimnastyczne	para	1	2	
37	Sznur galowy nadinspektora	szt.	1	6	
38	Pas główny	szt.	1	4	
39	Pasek do spodni	szt.	1	4	
40	Teczka skórzana	szt.	1	6	
41	Spinka do krawata	szt.	1	3	

Uwagi:

1. Oficer Policji mianowany na stopień nadinspektora Policji otrzymuje jednorazowo:

- czapkę gabardynową,
- bluzę służbową,
- płaszcz całoroczny,
- kurtkę gabardynową galową lub wyjściową,
- kurtkę gabardynową wyjściową z tkaniny „Adria”,
- spodnie gabardynowe do butów z lampasami z tkaniny „Adria”,

- spodnie gabardynowe wyjściowe z lampasami z tkaniny „Adria”,
  - sznur galowy nadinspektora,
  - buty z cholewami.
2. Nadinspektorowi Policji i generalnemu inspektorowi Policji przysługują oznaki stopnia i służby haftowane bajorkiem. Zwrot kosztów za wykonane usługi następuje po przedłożeniu rachunku.
  3. Nadinspektorowi Policji i generalnemu inspektorowi Policji wypłaca się ryczałt pieniężny na dwukrotne czyszczenie chemiczne umundurowania w ciągu roku.
  4. Przedmioty wydawane w naturze po okresie używalności podlegają zwrotowi.
  5. Spodnie gabardynowe wyjściowe z lampasami wymienione w lp. 10 mogą być wydawane w zamian za spodnie gabardynowe z lampasami do butów wymienione w lp. 12.
  6. Oficer Policji kobieta mianowana na stopień nadinspektora i generalnego inspektora Policji otrzymuje w miejsce przedmiotów wymienionych w lp. 26, 29 i 30 przedmioty wymienione w normie umundurowania nr 2 w lp. 29, 30, 31 i 32.

Norma umundurowania nr 4
dotycząca ubioru służbowego dla policjantów – mężczyzn mianowanych na okres służby przygotowawczej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	do każdego przedmiotu według zasad określonych w rozporządzeniu
2	Czapka zimowa służbowa	szt.	1	3	
3	Czapka letnia służbowa (sportowa)	szt.	1	3	
4	Kurtka 3/4 z podpinką	kpl.	1	3	
5	Kombinezon ochronny letni lub płaszcz nieprzemakalny	kpl.	1	3	
6	Bluza służbowa	szt.	2	3	
7	Spodnie gabardynowe	szt.	1	3	
8	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	1	3	
9	Spodnie letnie	szt.	1	3	
10	Sweter służbowy	szt.	1	3	
11	Krawat	szt.	2	jednorazowo	
12	Szalik zimowy	szt.	1	jednorazowo	
13	Rękawiczki zimowe skórzane	para	1	jednorazowo	
14	Ubranie treningowe (dres)	kpl.	1	3	
15	Oznaki stopnia i służby	kpl.	1		
16	Koszula służbowa	szt.	2	jednorazowo	
17	Koszula służbowa letnia	szt.	2	jednorazowo	
18	Podkoszulka z długim rękawem	szt.	3	3	
19	Kalesony	szt.	3	3	
20	Podkoszulka (koszulka) gimnastyczna	szt.	2	3	
21	Spodenki gimnastyczne	szt.	2	3	
22	Skarpetki zimowe	para	4	jednorazowo	
23	Skarpetki letnie	para	4	jednorazowo	
24	Ręcznik frotté	szt.	3	3	
25	Trzewiki służbowe nieocieplane	para	1	3	
26	Trzewiki – botki ocieplane	para	1	3	
27	Półbuty	para	2	3	
28	Pantofle gimnastyczne	para	1	jednorazowo	
29	Pas główny	szt.	1	6	
30	Pasek do spodni	szt.	1	6	
31	Gwizdek	szt.	1	jednorazowo	

Uwagi:

1. Policjantom wypłaca się ryczałt pieniężny na dwukrotne czyszczenie chemiczne umundurowania w ciągu jednego roku.

2. Policjanci przeniesieni na stałe do innej jednostki zabierają ze sobą przedmioty umundurowania określone w normie.
3. Policjanci mianowani na kolejny stopień policyjny otrzymują bezpłatnie komplet dystynkcji do ubioru służbowego.
4. W przypadku mianowania na stałe policjanci nie zwracają przedmiotów wymienionych w normie umundurowania oraz otrzymują:
  - w naturze lub w formie równoważnika pieniężnego przedmioty ubioru wyjściowego i galowego określone w normie umundurowania nr 1 w lp: 4, 7, 8, 15, 18, 24, 25, 36, 38 i 41,
  - przedmioty ubioru służbowego określone w normie umundurowania nr 1 wydawane w naturze.
5. W zamian za jedną bluzę służbową może być wydana kurtka gabardynowa wyjściowa.
6. Dla policjantów służby prewencyjnej ruchu drogowego wydawany jest pas w kolorze białym w miejsce pasa głównego.

Norma umundurowania nr 5 dotycząca ubioru służbowego dla policjantów - kobiet mianowanych na okres służby przygotowawczej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	do każdego przedmiotu według zasad określonych w rozporządzeniu
2	Czapka zimowa służbowa	szt.	1	3	
3	Czapka letnia służbowa (sportowa)	szt.	1	3	
4	Kurtka 3/4 z podpinką	kpl.	1	3	
5	Kombinezon ochronny lub płaszcz nieprzemakalny	szt.	1	3	
6	Bluza służbowa	szt.	2	3	
7	Spodnie gabardynowe wyjściowe lub spódnica	szt.	1	3	
8	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	1	3	
9	Spodnie letnie lub spódnica	szt.	1	3	
10	Sweter służbowy	szt.	1	3	
11	Krawat	szt.	2	jednorazowo	
12	Szalik zimowy	szt.	1	jednorazowo	
13	Rękawiczki zimowe skórzane	para	1	jednorazowo	
14	Ubranie treningowe (dres)	kpl.	1	3	
15	Oznaki stopnia i służby	kpl.	1		
16	Koszula służbowa	szt.	2	jednorazowo	
17	Koszula służbowa letnia	szt.	2	jednorazowo	
18	Podkoszulka (koszulka) gimnastyczna	szt.	2	3	
19	Spodenki gimnastyczne	szt.	2	3	
20	Reformy zimowe	szt.	2	jednorazowo	
21	Reformy letnie	szt.	2	jednorazowo	
22	Rajstopy zimowe	szt.	2	jednorazowo	
23	Rajstopy letnie	szt.	3	jednorazowo	
24	Ręcznik frotté	szt.	3	3	
25	Buty służbowe damskie	para	1	3	
26	Buty kozaczki damskie	para	1	3	
27	Półbuty	para	2	3	
28	Pantofle gimnastyczne	para	1	jednorazowo	
29	Pas główny	szt.	1	6	
30	Pasek do spodni	szt.	1	6	
31	Gwizdek	szt.	1	jednorazowo	

Uwagi:

1. Policjantom wypłaca się ryczałt pieniężny na dwukrotne czyszczenie chemiczne umundurowania w ciągu 1 roku.
2. Policjanci przeniesieni na stałe do innej jednostki zabierają ze sobą przedmioty umundurowania określone w normie.
3. Policjanci mianowani na kolejny stopień policyjny otrzymują bezpłatnie komplet dystynkcji do ubioru służbowego.
4. W przypadku mianowania na stałe policjanci nie zwracają przedmiotów wymienionych w normie umundurowania oraz otrzymują:
  - w naturze lub w formie równoważnika pieniężnego przedmioty ubioru wyjściowego i galowego określone w normie umundurowania nr 2 lp. 4, 7, 8, 15, 18, 24, 25, 37, 39 i 42,
  - przedmioty umundurowania służbowego określone w normie umundurowania nr 2 wydawane w naturze.
5. W zamian za jedną bluzę służbową może być wydana kurtka gabardynowa wyjściowa.
6. Dla policjantów służby prewencyjnej ruchu drogowego wydawany jest pas w kolorze białym w miejsce pasa głównego.

Norma umundurowania nr 6 dotycząca ubioru służbowego dla policjantów -mężczyzn mianowanych na okres służby kandydackiej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi	
1	2	3	4	5	6	
1	Czapka zimowa służbowa	szt.	1	3	do każdego przedmiotu według zasad określonych w rozporządzeniu	
2	Kombinezon ochronny letni lub płaszcz nieprzemakalny	szt.	1	3		
3	Sweter służbowy	szt.	1	3		
4	Szalik zimowy	szt.	1	jednorazowo		
5	Rękawiczki zimowe skórzane	para	1	jednorazowo		
6	Ubranie treningowe (dres)	kpl.	1	3		
7	Oznaki stopnia i służby	kpl.	1			
8	Koszula służbowa	szt.	2	jednorazowo		
9	Koszula służbowa letnia	szt.	2	jednorazowo		
10	Krawat	szt.	1	jednorazowo		
11	Podkoszulka z długim rękawem	szt.	3	3		
12	Kalesony	szt.	3	3		
13	Podkoszulka (koszulka) gimnastyczna	szt.	2	3		
14	Spodenki gimnastyczne	szt.	2	3		
15	Skarpetki zimowe	para	4	jednorazowo		
16	Skarpetki letnie	para	4	jednorazowo		
17	Ręcznik frotté	szt.	3	3		
18	Trzewiki służbowe nieocieplane	para	1			na okres służby
19	Pantofle gimnastyczne	para	1	jednorazowo		
20	Pas główny	szt.	1	6		
21	Pasek do spodni	szt.	1	6		
22	Gwizdek	szt.	1	jednorazowo		

Uwagi:

1. Policjanci mianowani na kolejny stopień policyjny otrzymują bezpłatnie komplet dystynkcji do ubioru służbowego.
2. Policjanci przeniesieni na stałe do innej jednostki zabierają ze sobą przedmioty umundurowania określone w normie.
3. W okresie letnim dopuszcza się podczas wykonywania służby patrolowej noszenie spodni od munduru ćwiczebnego koloru czarnego i koszuli służbowej letniej.

**Norma umundurowania nr 7
dla policjantów etatowych (nieetatowych) orkiestr, pododdziałów honorowych, motocyklowej
eskorty honorowej oraz pocztów sztandarowych**

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Ilość	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
A. Dla policjantów członków orkiestr					
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	
2	Kurtka gabardynowa wyjściowa	szt.	1	4	
3	Spodnie gabardynowe wyjściowe	szt.	1	4	
4	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	1	4	
5	Płaszcz wyjściowy całoroczny	szt.	1	4	
6	Krawat	szt.	1	2	
7	Koszula wyjściowa	szt.	1	1	
8	Szalik zimowy	szt.	1	4	
9	Trzewiki służbowe nieocieplane	para	1	3	
10	Półbuty	para	1	3	
11	Pas główny	szt.	1	5	
12	Sznur galowy oficera	szt.	1	4	
13	Szelki do spodni	szt.	1	4	
14	Rękawiczki letnie białe	para	2	2	
15	Łapki na kule rękawów	para	2	2	
B. Dla policjantów motocyklowej eskorty honorowej					
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	3	
2	Kask biały z osłoną twarzy	szt.	1	3	
3	Kombinezon skórzany	kpl.	1	3	
4	Buty motocyklisty	para	1	3	
5	Kurtka gabardynowa wyjściowa	szt.	1	3	
6	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	1	3	
7	Spodnie bryczesy	szt.	1	3	
8	Koszula wyjściowa	szt.	2	2	
9	Pas biały z poprzeczką	szt.	1	3	
10	Rękawice motocyklisty	para	1	3	
C. Dla policjantów pododdziałów honorowych oraz pocztów sztandarowych					
1	Czapka gabardynowa	szt.	1	2	
2	Kurtka gabardynowa wyjściowa	szt.	1	1	
3	Spodnie gabardynowe wyjściowe	szt.	1	2	
4	Spodnie gabardynowe typu narciarskiego	szt.	1	1	
5	Spodnie gabardynowe do butów	szt.	1	3	tylko dla policjantów w służbie stałej
6	Kurtka 3/4 z podpinką	kpl.	1	2	
7	Krawat	szt.	1	1	
8	Koszula wyjściowa	szt.	2	1	
9	Szalik zimowy	szt.	1	3	
10	Trzewiki na podeszwie skórzanej	para	1	2	
11	Buty z cholewkami	para	1	3	tylko dla policjantów w służbie stałej
12	Półbuty wyjściowe	para	1	1	
13	Pas główny	szt.	1	1	
14	Pas główny z koalicijką	szt.	1	3	tylko dla policjantów w służbie stałej
15	Sznur galowy oficera	szt.	1	3	
16	Szelki do spodni	szt.	1	1	
17	Rękawiczki skórzane zimowe	para	1	2	
18	Rękawiczki skórzane letnie	para	1	2	

Uwagi:

1. Przedmioty określone w podzestawie A wydane etatowym członkom orkiestry po upływie okresu używalności przechodzą na ich własność.
2. Przedmioty określone w normie wydane policjantom motocyklowej eskorty honorowej oraz policjantom nieetatowych orkiestr, pododdziałów honorowych i pocztów sztandarowych stanowią własność jednostki. Wydaje się je na czas trwania uroczystości; po jej zakończeniu powinny być zwrócone do magazynu (szatni) jednostki.
3. Policjantom pododdziałów honorowych, orkiestr i pocztów sztandarowych można wydać spodnie bryczesy, buty bukatowe i pas główny z poprzeczką.

Norma umundurowania nr 8
dotycząca ubioru ćwiczebnego dla policjantów

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Pododdziały patrolowe, patrolowo-interwencyjne, lotnictwo policyjne, przewodnicy psów służbowych		Pododdziały antyterrorystyczne		Centralne Biuro Śledcze		Oddziały prewencji oraz szkoły i ośrodki szkolenia Policji		Pozostałe jednostki organizacyjne Policji	
			ilość	okres używalności w latach	ilość	okres używalności w latach	ilość	okres używalności w latach	ilość	okres używalności w latach	ilość	okres używalności w latach
1	Beret w kolorze granatowym	szt.	–	–	1	3	–	–	–	–	–	–
2	Czapka zimowa antyterrorysty	szt.	–	–	1	2	1	2	–	–	–	–
3	Czapka typu sportowego (czarna)	szt.	1	2	1	2	1	2	1	do zużycia (3)	1	do zużycia (3)
4	Kurtka 3/4 z podpinką i kamizelką (czarna)	kpl.	1	do zużycia (3)	1	do zużycia (3)	1	do zużycia (3)	1	do zużycia (3)	1	do zużycia (4)
5	Mundur ćwiczebny (czarny)	kpl.	1	do zużycia (1)	1	do zużycia (1)	1	do zużycia (1)	1	do zużycia (1)	1	do zużycia (4)
6	Kombinezon antyterrorysty	szt.	–	–	2	2	–	–	–	–	–	–
7	Kombinezon	szt.	–	–	–	–	1	2	–	–	–	–
8	Rękawice ćwiczebne	para	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–
9	Koszulka z krótkimi rękawami i napisem „POLICJA”	szt.	1	2	1	2	1	2	1	2	1	jednorazowo
10	Pas brezentowy	szt.	1	3	1	3	1	3	1	do zużycia (4)	–	–
11	Zasobnik osobisty	szt.	1	do zużycia (6)	–	–	1	do zużycia (6)	1	do zużycia (6)	1	do zużycia (6)
12	Trzewiki specjalne	para	–	–	1	2	1	2	–	–	–	–
13	Oznaki stopnia i emblematy	kpl.	wg przepisów rozporządzenia		wg przepisów rozporządzenia		wg przepisów rozporządzenia		wg przepisów rozporządzenia		wg przepisów rozporządzenia	

Uwagi:

1. Policjantom w służbie kandydackiej nie przysługuje zasobnik osobisty.
2. Policjanci przeniesieni na stałe do innej jednostki oraz policjanci kierowani na przeszkolenie do szkół Policji zabierają ze sobą posiadane przedmioty ubioru ćwiczebnego.
3. Policjanci wymienieni w podzestawach użytkują w zamian przedmiotów określonych pod lp. 3 – 5 i 8 umundurowanie „moro” (czapka ćwiczebna, mundur drelichowy, kurtka ćwiczebna z podpinką oraz rękawice ćwiczebne) do czasu wyczerpania zapasów.
4. Policjantom Zespołu Lotnictwa Policyjnego przysługuje dodatkowo kombinezon lotnika – 1 kpl. na 2 lata.
5. Mundur ćwiczebny (czarny) i czapka typu sportowego (czarna) przysługują policjantom oddziałów prewencji i przewodnikom psów służbowych – 2 kpl. na 2 lata.
6. W podzestawie „Pozostałe jednostki organizacyjne Policji” koszulka z krótkimi rękawami i napisem „POLICJA” wydawana jest jednorazowo tylko dla nowo przyjętych policjantów.
7. Policjantom – oficerom Biura Centralny Sztab Policji KGP nadzorującym zadania pododdziałów antyterrorystycznych przysługuje beret w kolorze granatowym – 1 szt. na 3 lata.

Dziennik Ustaw i Monitor Polski dostępne są w Internecie pod adresem www.gpkprm.gov.pl

Wydawca: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Redakcja: Rządowe Centrum Legislacji — Redakcja Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
i Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”,
ul. Bagatela 14, 00-585 Warszawa, tel. 622-66-56

Skład, druk i kolportaż: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, tel.: 694-67-50, 694-67-52, 694-64-77; fax 694-62-06, 694-64-77
Bezpłatna infolinia: 0-800-287-581
www.gpkprm.gov.pl
e-mail: dziust@gpkprm.gov.pl

DU 0003 2002 wyd.00

5 900248 372028 >

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa